

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

294

C

35

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

0491 2678

HET

24 C35

PETITIE-REGT

VAN

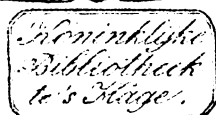
INGEZETENEN

AAN DE

STATEN - GENERAAL

GEHANDHAAFD.

(aan de Staten-Generaal.)

TE UTRECHT,

BIJ JOH. ALTHEER.

MDCCCXX.

Geen nood! Oranje's Stamhuis waakt!

A. SIMONS.

Mogen wij ons te regt beklagen, dat er, tot heden toe, met uitzondering der uitmuntende Bijdragen tot de Huishouding van Staat van den Graaf van Hogendorp, niet één werk is in het licht verschenen, waarin het geheel of een of ander voorname gedeelte van ons Staatsregt grondig is ontwikkeld, zoo kan men echter niet ontkennen, dat enkele Artikelen der Grondwet tot de meest verschillende uitleggingen en veelzijdigste beschouwing aanleiding hebben gegeven. Wij noemen hier alleen Art. 4. over den gelijken aanspraak van ingezetenen en vreemdelingen op bescherming van persoon en goederen; Art. 67. over het regt van gratie; Art. 92. over comptabele ambtenaren; Art. 151. over het regt der provinciale Staten, om de belangen hunner provinciën en derzelver ingezetenen bij den Koning en de Staten-Generaal voor te staan; Art. 165. en 166. over het al of niet grondwettige van conflicten; Art. 177. over de ministeriële verantwoordelijkheid;

A

Art.

Art. 182. over gerechtshoven in alle gewesten; Art. 226. eindelijk over de grondwettige zorg der Regering voor het openbare onderwijs. Dan, hoewel dit op zich zelf een blijk moge zijn van de deelneming onzer beschaafde landgenooten in de openbare aangelegenheden, en wij aan dezelve van tijd tot tijd eenige merkwaardige geschriften te danken hebben, zoo moet men zich geenszins het nadeel ontveinzen, dat in zulk eene *practische* wijze van het Staatsregt uit te leggen voor een kalm en onpartijdig onderzoek gelegen is. Op zeer weinige uitzonderingen toch, hebben wij al de geschriften, die wij hier bedoelen, aan de omstandigheden te danken, waarin de Staat zelf dadelijk verkeerde. Zij zijn alzoo minder de vrucht van koele beschouwing en onbevangen oordeel, dan van de bewegelijke indrukken des oogenblik; die zich, op de ongevoeligste wijze, ook van het gemoed des rustigen burgers meester maken, of van bedenkingen, die aan het wezen der zaak steeds vreemd behoorden te blijven: minder een bewijs van ware belangstelling en vorderingen in de beoefening van ons Staatsregt, dan van zucht, om telkens de heerschende meeningen en geliefkoosde stellingen van den dag, ook door middel der Grondwet, door te drijven of te bestrijden. Wordt dit niet genoegzaam door de geschriften, over de aangehaalde Artt. gevoerd, bewezen? Hoe komt het, dat in de uitlegging van Art. 4. wat afgevaardigden, dagblad- en vlugschrift-schrijvers betreft, ik zeg niet het Zelfden

den tegen, maar het geheele Noorden vóór de handelwijze der Regering is geweest? Hebben niet bijzondere, gewestelijke en plaatselijke belangen van weerskanten een kennelijken invloed op de toepassing van Art. 182. gehad, dat over de provinciale geregtschoven handelt? Wanneer heeft men meer de ware beteekenis van Art. 151. bestreden, dan toen men van de gewestelijke Staten eene nieuwe stookplaats van onrust en openlijke tegenkanting tegen het hooge bestuur des Lands zocht te maken? Zoude, onder andere omstandigheden, of ten opzichte van andere personen, de betrekking van permanent Lid van het Amortisatie-Syndicaat en van Lid der Staten-Generaal als onvereenigbaar zijn beschouwd worden? Eindelijk de grondwettige zorg der Regering voor het openbaar onderwijs — wordt zij niet uitgestrekt of beperkt, naar mate der godsdienstige beginselen, die ieder belijdt?

Al waren het echter niet deze geschriften, die ons gezegde bevestigden, het zoude genoegzaam gestaafd worden door drie werkjes, van tijd tot tijd, te *Leiden* en in 's *Gravenhage* over Art. 161. der grondwet uitgekomen (1): waarbij aan de ingezetenen het petitieregt aan de Staten Generaal of

(1) Het onwettige der petition aan de Staten Generaal, of Geschied- en Regtskundige uitlegging van Art. 161. der Grondwet, te *Leiden*, bij C. C. van der Hoek. 1829. — Een woord tot allen, die het wel meenen; over Art. 161 der Grondwet, 's *Gravenhage*, bij G. Vervloet. 1829. — Nog iets over Art. 161. der Grondwet. Bij denzelfden. 1830.

geheel, of *in massa* ontzegd wordt; zonder dat ons dit eenigermate bevreemd heeft. Immers, dan vooral, wanneer staatkundige verdeeldheid in het lieve land heerscht, wordt ieder beschaafde burger door dezelve beroerd of medegesleept; en is hij dikwijls minder onpartijdig, naar mate hij Vaderland en Koning meer bemint: terwijl heethoofdigheid aan de ééne zijde meest altijd overdrevene tegenkanting aan de andere ten gevolge heeft. Ook gold het hier niet het een of ander afzonderlijk en zuiver staatkundig belang, hoe groot ook, maar het onmiddelijk behoud van de rust in den Staat.

„ Daar is onlangs geleén een tuimelgeest gevlogen
 „ In 't midden van het land, die daar heeft uitgespogen
 „ Verwerringh, diep gesocht, een dochter van de nacht,
 „ Die ons vereenight lant in tweedraght heeft gebraght.”

Die tuimelgeest was door het schandelijk misbruik van het petitieregt op vele plaatsen verwekt, overal aangevuurd geworden. Daardoor kwam tuschen burgers van denzelfden Staat, maar van verschillende godsdienstige gezindheden, verwijdering tot stand, en werden oude wonden opengescheurd, die op het punt schenen van geheel te zullen worden. Wat wonder, dat mannen, die het Vaderland lief hadden, deze rampzalige rigting van den volksgeest diep betreuden? Wat wonder, dat zij de Grondwet opfloegen, om te zien, met welk regt zulke onzedelijke handelingen werden gepleegd?

Wat

Wat wonder, dat, toen deze niet uitdrukkelijk de Staten-Generaal als de bevoegde magt aanwees, tot wie zich ieder ingezeten, in zaken van wetgeving, vermogt te wenden, hunne schrandereheid allerlei bewijsredenen zocht en vond, om de uitspraak der Grondwet met het tijdelijk, welligt met het voortdurend, belang van onzen Staat in overeenstemming te brengen?

Na alles, wat wij in de laatste tijden hebben beleefd: waardoor de voorspelling van den schranderen Simon van Hoogstraten volkomen is bewaarheid geworden: na alles, wat door twee van onze schrijvers hierover zoo oordeelkundig is in het midden gebragt; kan niemand het misbruik, van het petitieregt gemaakt, levendiger beseffen dan wij: niemand vuriger wenschen, dat hetzelfde of nooit bij de Grondwet vastgesteld ware geworden, of dat het bedrog en de valscheden, waartoe het zoo veel aanleiding heeft gegeven, en verder zal geven, bij eene wet konden worden voorgekomen of gestraft. Maar de overtuiging hiervan, en van het hoogst gevaarlijke, dat het, in vergelijking van de geringe waarborgen, die het voor de burgers oplevert, in ons Koningrijk steeds zal behouden, is, in waarheid, de eenige, die, bij ons, na het lezen van alle drie geschriften, is levendig geworden. De gronden, waarop het geheele petitieregt, of de onderteekening van hetzelfde verzoekschrift door verschillende burgers gezamenlijk wordt ontkend, zijn ons alle onaannemelijk voorgekomen.

Hier

Hierom hebben wij ons opgewekt gevoeld, in het belang der waarheid, die ons boven alles heilig moet zijn, om al de gronden, door deze verdienstelijke Schrijvers bijgebracht, aan de Grondwet, die bron, waaruit alle magt in onzen Staat ontspringt, te toetsen. Vertrouwende, dat hij geene verdere verontschuldiging voor zijn schrijven behoeft, die ter goeder trouw en met bescheidenheid zijn gevoelen voordraagt, hopen wij, dat men onze bedoelingen zoo veel te eerder regt zal laten wedervaren, als wij gaarne bekennen, in algemeene staatkundige beginfelen zeer naar de zijde dezer Schrijvers over te hellen, en alleen hunne overdrevene beschouwingen wenschen tegen te gaan.

Ik maak een aanvang met het werkje te *Leiden* uitgekomen; dat zich onderscheidt door de voortreffelijke wijze, waarop vele algemeene opmerkingen over onze Grondwet worden voorgedragen; de geleerdheid, waarmede de geschiedenis van het petitie-regt opgehelderd wordt; de vaderlandfche gevoelens, die allerwege doorstralen; den fraaijen stijl; en het gezag, 't welk de schrijver, die in kennis en welsprekendheid door weinigen wordt geëvenaard, in smaak door niemand overtroffen, reeds lang bij dat gedeelte der Natie heeft verworven, 't welk deszelfs eigene geleerden kent en weet te waarden. En echter — wij willen het niet ontveinzen — de gronden door hem, in dit werk, voor zijne hoofdstelling bijgebracht, ofschoon niet wederlegd, schijnen gemak-

makkelijk wederlegd te kunnen worden. Het is waar, openlijken bijval heeft dezelve nergens gevonden, zelfs bij de uitmuntende *Nederlandsche Gedachten* niet: maar had dit boek van een onzer beroemdste mannen, waarin, onafhankelijk van het voornaamste betoog, zoo veel voortreffelijks gevonden wordt, van den kant der menigvuldige maandwerk- en dagblad-schrijvers, die de voortbrengfelen van driefte onkunde en lage hartstochten dikwijls met belangstelling nagaan, de eere eener bescheidene wederlegging niet dubbeld verdiend? (1)

Hoe dit zij, ik verzoek den uitstekenden Vaderlander, openlijk, zich overtuigd te houden, dat, wanneer ik mij verbeelde eenige zijner gronden met vrucht te kunnen bestrijden, ik nooit één oogenblik opgehouden heb, hem in alle andere opzigten verre boven mij verheven te achten.

I. Het is bekend, dat des schrijvers hoofdstelling is:

Ieder ingezeten heeft het regt, om verzoeken aan de bevoegde magt schriftelijk in te dienen.

De

(1) Men vindt wel een verslag van hetzelfde in een N°. van den Recensent van dit jaar, maar zonder bijvoeging van eenige oordeelvelling over de waarde van het geheel of van eenig gedeelte. Waar derhalve zulk een verslag gepast kon wezen, in den *Recensent* ook der *Recensenten* zeker niet.

De Staten - generaal zijn geene magt.

Derhalve zijn de petitien, aan hen ingediend, onwettig.

Dat de Staten - Generaal geene magt in den Staat zijn, betoogt men op de volgende wijze :

A. Zij kunnen geene magt worden genoemd, omdat zij geen voorwerp hebben, waarop zij die uitoefenen kunnen.

B. Zij kunnen geene magt worden genoemd, omdat zij geene autoriteit zijn, door den Souverein vastgesteld en in zijn' naam gezag uitoefenende.

Ik veroorloof mij, in eene tegenovergestelde orde, eerst den schrijver in zijn betoog van zijne laatste stelling te volgen. Het is noodig, hierbij de volgende woorden van hem over te nemen.

„ In eene monarchie, lezen wij bl. 27. hoe zij ook gewijzigd moge zijn, is de Koning het begrip der oppermagt. Alle magt, die in den Staat wordt uitgeoefend, gaat van hem uit, en welke magten of autoriteiten er in een' monarchalen Staat zijn, van den Koning ontleenen zij hun magt en gezag en gebied, en aan hem zijn zij onderworpen. Wat behoef ik hier het hoofdstuk: *over de magt des Konings* af te schrijven? hetgeen in den aard der zaak ligt, heeft geen betoog noodig.

Magt is niet denkbaar zonder overdracht van magt

magt; autoriteit kan niet uitgeoefend worden, of die autoriteit moet gegeven zijn. De Koning ontvangt, bij het oprigten van den troon, en het vestigen der monarchie, die oppermagt uit de handen des geheelen volks, behoudt ze, en brengt ze, zonder eenige tusfschenkomst des volks, over op zijne afstammelingen in de nederdalende of zijdlinie van geslachte tot geslachte, tot dat alle verwantschap, uit bloed of huwelijk ontstaan, heeft opgehouden. Uit kracht dezer voor eens en voor altijd overgedragen oppermagt deelt de Koning er op zijne beurt zooveel magt van uit, als het meest kan werken, om zijne oppermagt te handhaven, en tevens het doel des staats te bevorderen, waartoe het Koningschap als het werkdadigste middel is ingesteld.

„ Alle de magten alzoo, of alle de autoriteiten zijn zoo vele afdeelingen, uit zijne oppermagt voortgevloeid. Het is in naam des Konings, dat de regterlijke magt regt spreekt, en vonnis velt en het ten uitvoer brengt. Het is de Koning, onder wiens oppertoezicht alle de ambtenaren in bepaalde werkkringen magt en gezag uitoefenen, zoodat hij alleen ministerieele departementen instelt of verandert, en derzelver hoofden als zijne gelastigden heden benoemt en morgen ontslaat naar welgevallen. Al de magt, aan de stedelijke besturen en provinciale staten toebetrouwd, komt van den Koning. Dat zij beheer, beleid, toezigt hebben; dat zij met de uitvoering van velerlei wetten belast zijn; dat

dat zij besluiten mogen maken, het belang der gewesten betreffende; dat regt ontleenen zij van de oppermagt des Souvereins. Daarom regelt de Koning het getal der leden in de evenredigheid der verschillende standen, waaruit zij zamengesteld moeten zijn (art. 130.); daarom worden hunne Reglementen den Koning ter bekrachtiging voorgedragen. Een commissaris, die thans den naam van Gouverneur draagt, vertegenwoordigt den Koning in elk gewest en zit dus voor in alle de vergaderingen, die de Staten-provinciaal of hunne gedeputeerden houden, en evenwel kan de Koning alle de besluiten der Staten, die hij strijdig mogte rekenen met het oorbaar des geheelen Staats, schorsen en krachteloos maken.

„Niets van dit alles is op de Staten-Generaal toepasselijk; en waarom niet? Het antwoord is nu gereed: omdat zij geene *magt* zijn, die onder het toezigt van den Souverein werkt, geene autoriteit door hem vastgesteld, en in zijn naam gezag uitoefenende.”

Met de Grondwet in de hand zal het, geloof ik, niet moeilijk te bewijzen zijn, dat deze plaats bijna zoo vele dwalingen als woorden bevat: welke alle uit deze hoofddwaling ontspruiten, dat de Natie de algeheelheid der oppermagt alleen aan den Koning heeft opgedragen, en dat deze, op zijne beurt, de bron van alle magt in den Staat is. Wel is bij de Grondwet een groot overwigt aan het Koninklijke gezag boven de overige magten in

in den Staat gegeven, zoodat de Koninklijke invloed zich overal wettig vertoont en er niets ongerijmder kan gedacht worden, dan, zoo als nog onlangs uitvoerig is geschied, bij ons Staatsregt, van een gelijk evenwigt van magten uit te gaan: maar vruchteloos zal men zich beijveren om te ontkenken, *dat er andere magten in den Staat, geheel onafhankelijk van het Koninklijke gezag, bestaan en werken, die hunne bevoegdheid even als dit onmiddelijk uit de Grondwet zelve ontleenen.* Hiertoe behooren in de eerste plaats de Gemeente-besturen en gewestelijke Staten, welke de schrijver in zulk een verkeerd licht heeft geplaatst, door ze als uitvloeisels van het Koninklijke gezag te beschouwen. De laatste worden, geheel onafhankelijk van den Koninklijken invloed, door het volk zelve gekozen, en bestaan als eene *magt* in den Staat, krachtens de Grondwet. Spreekt de VI^{de} Afdeeling van het 2de Hoofdstuk, VAN DE MAGT DES KONINGS, de 2de Afd. van het 4de Hoofdst. spreekt VAN DE MAGT DER STATEN PROVINCIAAL. De kring hunner werkzaamheden en bevoegdheid is aldaar, en bij Reglementen, die nu kracht van Grondwet hebben, *welke uit hunnen schoot hadden behooren voort te komen, en ten wier opzigte den Koning alleen het lijdelijk regt van veto toekwam,* afgebakend. Hoe de schrijver zich heeft laten verleiden, om te zeggen: „dat zij besluiten mogen maken, het belang der gewesten betreffende: dat regt ontleenen zij van de oppermagt des Souvereins” verklaren

klaren wij niet te begrijpen. Art. 146. spreekt dit uitdrukkelijk tegen.

„ Aan de Staten wordt geheel en al overgelaten de beschikking en beslissing van alles wat tot de gewone inwendige politie en oeconomie behoort. Alle zoodanige Reglementen en ordonnantiën als zij voor het algemeen provinciaal belang noodig oordeelen te maken, moeten, alvorens hun beflag te hebben, (avant d'être mis en exécution) aan de goedkeuring van den Koning worden onderworpen.”

Het is waar, de Koning heeft het regt om hunne besluiten te schorsen, die met de algemeene wetten en het algemeene belang strijdig mogten zijn (Art. 149.); omdat op geene andere magt in den Staat de Koninklijke invloed zoo groot is, en noodzakelijk wezen moest als op de provinciale Staten, zoude niet het Koninkrijk der Nederlanden zich in achttien verschillende regeringen oplossen: maar, wanneer des schrijvers stelling gegrond ware, moest de Koning het regt hebben, om aan de Staten het maken en ontwerpen zelve van besluiten te verbieden. Dan dit regt heeft hij alleen ten aanzien der besluiten, die hem ter goedkeuring *aangeboden* worden, volgens A. 146. Juist, omdat zij hunne bevoegde magt niet van 's Konings oppergezag, maar van de Grondwet ontheenen, hebben de Staten het regt, om, des noods, besluiten te ontwerpen tegen den wil des Konings. Hoogstdezelve kan hun dit evenmin beletten, als dat Hij de tweede Kamer verbieden kan, om voorstellen van wet te doen.

Zou-

Zouden voorts de Staten der provincien ook niet de bevoegde magt zijn, om leden voor de tweede Kamer der Staten-Generaal te kiezen: en zouden zij die magt niet veeleer onmiddellijk uit krachte van Art. 144. der Grondwet, dan uit krachte der oppermagt des Konings, uitoefenen?

Maar het zijn niet alleen de provinciale Staten, die eene magt uitoefenen, in vele opzigten, geheel van de Koninklijke onafhankelijk, en even als deze, uit de Grondwet ontspruitende, ook met de regterlijke magt is dit het geval. De Koning oefent hier wederom een eigenaardig gezag uit, door dat in Nederland in zijn' naam en van zijnent wege regt wordt gesproken (162), dat hij het regt heeft van gratie (67), na ingenomen advijs van den Hoogen Raad; dat hij het regt heeft van de aanstelling der regters, of volkomen, of uit eene hem gedane voordragt. Maar, voor het overige, is deszelfs invloed veel minder groot op de regterlijke magt, als op de provinciale Staten, en ontleent de eerste hare geheele bevoegdheid of onmiddellijk uit de grondwet, of middellijk uit dezelve, niet door den Koning — maar door *de wetgevende magt*.

Eindelijk — de Natie, en och! dat dit nooit worde uit het oog verloren! heeft wel, bij onze grondwet, ten eeuwigten dage *geheel* afstand gedaan van de oppermagt, oorspronkelijk bij haar berustende, maar zij heeft dit niet geheel gedaan aan den Koning. Met het oprigten van den Konink-

lijken trooh zijn er tevens andere magten vastgesteld, die genoegzame waarborgen tegen willekeur en volstrekte heerschappij zouden opleveren, en daarom, of geheel, of gedeeltelijk, onafhankelijk van 's Konings wil, zouden bestaan en werkzaam zijn. Van de provinciale Staten en de regterlijke magt hebben wij gesproken. Aan een ander ligchaam - de Staten - Generaal - is opgedragen, om het geheele Nederlândsche volk te vertegenwoordigen, en het gewigtigste deel der oppermagt, dat in het geven van wetten gelegen is, te gelijk met en even zeer als de Koning uit te oefenen. Wanneer wij dus gereedelijk den schrijver toestemmen, als hij zegt: dat de S. G. geene *magt* zijn, *die onder het toezigt van den Souverein werkt, geene autoriteit door hem vastgesteld, (1) en in zijn' naam gezag uitoefenende*, maar beweren, dat dit met verschillende andere magten in den Staat, het zij geheel, of gedeeltelijk, het geval is en deze bepaling hen niet belet eene *magt* te zijn: dan kunnen wij dit gedeelte van zijn betoog laten gelden, maar tevens zijne stelling uitdrukkelijk blijven betwisten. Of zouden zij geene bevoegde magt zijn in de beide beteekenissen van dit woord (bl. 7.); het zij men eene wettelijke uitoefening van gezag bedoele, of het zedelijk ligchaam, dat een bepaald voorwerp heeft

(1) De afzonderlijke regters worden wel door den Koning gekozen, maar de autoriteit zelve, d. i. de regterlijke magt, is niet door Zijne Majesteit, maar door de Grondwet vastgesteld.

heeft, waarop het zijne magt uitoefent, wanneer zij, volgens Art. 27. eenen opvolger van den overledenen Koning benoemen en plegtiglijk uitroepen: wanneer zij, volgens Art. 13 en 21. tot een huwelijk van den Koning of andere Vorstelijke personen hunne toestemming geven of weigeren: wanneer zij *ieder voorstel van wet*, dat hun gedaan wordt, aannemen of verwerpen? Zoude de tweede Kamer niet bevoegd zijn, om een voorstel van wet te doen? Deze *wetsvoorstellen* zijn dan het voorwerp, ten wier opzichte de bevoegdheid der Kamer zich vertoont. Wanneer er derhalve in Art. 161. de Grondwet gezegd wordt:

„Ieder ingezeten heeft het regt om verzoeken
 „aan de *bevoegde magt* schriftelijk in te dienen”
 en de Staten - Generaal in het algemeen bevoegd zijn, om ieder voorstel van wet aan te nemen of te verwerpen, de tweede kamer, in het bijzonder, om zelve, uit eigene beweging, een voorstel van wet te doen: dan hebben, onzes oordeels, alle ingezetenen, die inlichtingen omtrent zaken van wetgeving willen geven, en de aanneming of verwerping van eenig wetsvoorstel zoeken aantedringen, het regt, om, naar verkiezing, het zij aan den Koning of aan ééne der beide Kamers der Staten - Generaal hun verzoek schriftelijk in te dienen, en zijn deze alle bevoegd, om het aan te nemen. En, wanneer zij wenschen, dat eenige wet worde gemaakt, hebben zij het regt, om het zij aan den Koning, of aan de tweede Kamer

mer der Staten-Generaal, het voorstellen van zoodanige wet te verzoeken.

Wij meenen alzoo te hebben bewezen, dat, offchoon de Staten-Generaal geene magt zijn, die, onder het toezigt van den Souverein werkt, geene autoriteit door hem vastgesteld, en in zijn' naam gezag uitoefenende, dit hoegenaamd niets ter zake afdoet, zoodra men kan aantoonen, zoo als wij ons verbeelden gedaan te hebben, dat zij een wettelijk gezag uitoefenen, hetwelk zij, onafhankelijk van Koninklijke op- of overdracht, onmiddellijk uit dezelfde grondwet ontleenen, waarin 's Konings geheele magt vastgesteld en afgebakend is. Zij zijn een zedelijk ligchaam, dat, om slechts de gewone werkzaamheden te noemen, alle ontwerpen van wet tot bepaalde voorwerpen heeft, waarop het zijne magt uitoefent; die magt, aan welke de grondwet heeft toegekend de bevoegdheid om in de zaak, over welke de verzoeker zich adresseert, te voorzien (1). Alle de redeneringen des schrijvers alzoo, waardoor hij zijne landgenooten tracht te overtuigen, dat de Staten Generaal geene *magt*, en dus ook geene *bevoegde magt* zouden zijn, moeten gerekend worden op schijngronden te berusten.

Dit, wat de hoofdstelling des schrijvers betreft. Wij nemen de vrijheid hier nog eenige *nevenbeden-*

(1) Verg. den S. bl. 109.

denkingen, bij te voegen, waartoe fommige redeneringen des Schrijvers ons aanleiding hebben gegeven.

Op bl. 41. wordt beweerd: „ dat het democratisch beginsel in de verkiezing der leden voor de tweede Kamer der Staten Generaal bij onze monarchale grondwet veel verder gaat, dan zelfs vele democraten in de opgewonden tijden der omwenteling van 1795 durfden goedkeuren.” Dit wordt betoogd met het gezag van van Swinden en Malouët, waarvan de eerste er op aandrong, dat men in alle Volksvertegenwoordigers eenig eigendom mogt vorderen, waardoor zij aan den Lande gehecht zouden zijn, of ten minsten eene zekere som in de lasten, zoo dat zij een’ zekeren staat hielden: de andere in eenige woorden den weldadigen invloed van het eigendom op de regering des lands schetste.

Vooreerst, doet het ons leed, dat zeer vele lezers, door toedoen des Schrijvers, in den waan zullen zijn, dat Malouët onder de *democraten* moet gerekend worden, uit de opgewonden tijden der franfche Omwenteling. Men moet voorwaar de zonderlingfte denkbeelden van Koningsgezindheid hebben, om zulk eenen man zulk eenen naam te durven geven. Alle de redevoeringen, door hem, in de staatsregelende en wetgevende Vergaderingen gehouden, zijn geheele levensloop, logenstraffen dit gezegde. Het zij hij, in scherpe trekken, eerst al het ongerijmde en gevaarlijke van de *verklaring*

B

van

van de regten van den mensch schetste (1); naderhand aan dezelfde heethoofden verweet, hoe zij, bij het maken van wetten, daarom van de voornaamste stellingen, in dezelve vervat, afgeweken waren, omdat met dezelve geen staat denkbaar was (2); het zij hij, in krachtige woorden, deed uitkomen, hoe men het volk door de klanken van *volkssoevereiniteit* en *algemeenen wil* aan het razen gebragt had (3); het zij hij zijne verachting voor den invloed van het gepeupel op Staatszaken, onder het gemor zijner Hoorders, onverhopen te kennen gaf: het zij hij, bij alle mogelijke gelegenheden, het gezag des Konings met ijver handhaafde (4), deszelfs regt van *veto* verdedigde (5), het regt van vrede en oorlog aan hem opdragen wilde (6), zijne onschendbaarheid in het aangezicht van muitelingen luid verkondigde (7): overal betoonde hij zich den staatsman, die, te midden der algemeene dwaasheid, woorden van diepe wijsheid, te midden der laagste driften, de stem der rede en eerlijkheid hooren deed. Overal bewees hij, dat, wel verre van een voorstander der volksheerschappij te zijn, hij getrouw bleef aan de spreuk van Scipio, door hem aan het hoofd zijner, door onzen Schrijver aangehaalde, redevoering geplaatst:

(1) *Choix des rapports, opinions et discours prononcés à la tribune nationale depuis 1789*. I, 213. (2) VI, 14. sq.

(3) VI, 9, 10. (4) II, 67. III, 405. VI, 15.

(5) I, 308. (6) II, 204.. (7) III, 137.

plaatst: dat hij dien staat voor het beste hield, waarin en het Koninklijke, en het aristocratische en het democratische beginsel gevonden werd (1).

Doch deze onedelmoedigheid daar gelaten, heeft de Schrijver wel bedacht, hoe gering de waarborgen waren, die bij de *Kiezers*, volgens die Fransche en Nederlandsche Grondwet, bestonden? Hoe men derhalve de schrandtheid dier mannen huldigen moet, die voor dit groote gemis een nige vergoeding bij den *gekozenen* zochten? Maar is onze Grondwet niet met meerder regt van het beginsel uitgegaan, dat de beste waarborg voor eenen

(1) Hij behoorde onder de kundigste leden van de regterzijde der staatsregelende Vergadering, en was, zoo als de meesten zijner partij, een groot vereerder der Engelsche Constitutie: waardoor hij voorzeker, in dien tijd, eerder den naam van *aristocraat* en *rojalist*, dien de democraten hem gaven, dan dien van *democraat*, welken onze monarchale Schrijver hem geeft, verdiende. Voor het overige heeft hij door zijne daden zijne woorden gestand gedaan. Indien wij ons toch niet vergissen, is het dezelfde *Malouët*, die, na de rampen van September 1792, naar Engeland week, den 8sten November van dat jaar aan den Voorzitter der Nationale Conventie het verlof verzocht, van te mogen overtekomen, om *Lodewijk XVI.* te verdedigen: in Mei 1814 door *Lodewijk XVIII.* tot Minister voor de Zeevaart werd benoemd, en in November van dat jaar dit leven verliet met de getuigenis, dat hij zich steeds onderscheiden had door zijne liefde voor de regtvaardigheid en de heilige zaak zijns Konings, die hem, even als zijn ongelukkige Broeder, altijd met zijn vertrouwen had vereerd.

ne goede keuze in de zekerheid gelegen was, die de *Kiezer* opleverde? Heeft zij niet, bij alle trappen, langs welke onze verkiezingen geschieden, telkens den gewigtigsten invloed aan het eigendom verzekerd? Heeft het aristocratisch beginsel, door den stand der Edelen, de afgevaardigden uit de Steden, die door de Leden van den Raad dier door de *gegoedste* en vroedste burgers worden afgevaardigd, en zelfs door den landelijken stand, welke veelal door edelen of vermogende grondbezitters wordt vertegenwoordigd, niet een volkomen overwigt op het democratisch beginsel bij de verkiezingen in alle de gewesten (1)? En, wanneer het waar is, 't geen de Graaf van Hogendorp zegt (2), en eene vijftienjarige ondervinding, zoo hier, als in Frankrijk met de groote kieskollegien, boven alle tegenpraak heeft verheven, dat deze Staten leden voor de Staten Generaal benoemen in den geest hunner eigene zamenstelling, is het dan niet, eene overijde gevolgtrekking, om, zonder op het geheele kiesregt te zien, uit die ééne bepaling, dat van een lid der tweede Kamer geen eigendom gevorderd wordt, terstond te besluiten, dat onze Grondwet, in dit opzigt, volksgezinder is, dan vele de-

(1) Ten minsten, zoo men het eenige Drenthe uitzondert, waar slechts 4 voor de Edelen, en 5 voor de Steden, maar 15 voor de Eigengeeerfden ter Staten-Vergadering verschijnen.

(2) Bijdragen, Deel VIII. bl. 256.

democraten in opgewonden tijden durfden goedkeuren? Behoef ik hier nog wel bij te voegen, dat de verkiezing door zeer weinige burgers geschiedt, in verhouding tot de bevolking, en in vergelijking van het geen in Frankrijk en Nederland plaats had; dat de onafhankelijkheid der Leden van de Regering, in een geldelijk opzigt, mede daardoor, wordt voorgekomen, en hunne zelfstandigheid bevorderd, dat hun jaarlijks een som van f 2500 bij de Grondwet toegelegd is?

Onze Grondwet schijnt mij, ook in dit opzigt, volksgezind genoeg; maar men behoort de dingen bij hunnen naam te noemen, en niet anders te doen voorkomen, dan zij in der daad zijn.

Op bl. 48. lezen wij: „ De Staten Generaal „ mogen nooit eenig voorstel doen, hetwelk niet „ reeds na gehouden beraadslagen ontwerp van „ wet is geworden.”

Wanneer men de vijfde Afdeeling *over de Wetgevende Magt* van het IIIde Hoofdstuk der Grondwet aandachtig naleest, dan is men verwonderd in Art. 106, 107, 109, 110, 111, 112, 113-118, steeds het woord *voorstel* en *voorstellen* gebezigd te vinden, terwijl men in Art. 119 vindt:

„ Alle *voorstellen van Wet*, door den Koning „ en de beide Kamers der Staten-Generaal aangenomen, verkrijgen kracht van wet, en worden door den Koning afgekondigd”.

Wanneer de Grondwet gewild had, dat noch de Koning aan de Staten-Generaal, noch deze aan den

den Koning, in dien grondwettigen vorm, eenig voorstel zouden kunnen doen, dat niet reeds door de aanneming zelve kracht van wet verkreeg, was het dan niet natuurlijk, dat zij, even als in alle vorige Artikelen, zoo ook in dit, eenvoudig gezegd zoude hebben.

„ Alle *voorstellen*, door den Koning en de beide Kamers der Staten-Generaal aangenomen, verkrijgen kracht van wet, en worden door den Koning afgekondigd”?

Moet men derhalve niet, waar de duidelijke letter der Grondwet spreekt, deze boven alles opvolgen: te meer, daar dit verlof, om voorstellen aan Zijne Majesteit te mogen doen, welke geene dadelijke wetsontwerpen zijn, wel veel gevaarlijks, maar niets ongerijmds bevat, en de geheele formule op sommige voorstellen zeer wel kan worden toegepast?

Hoe veel ook voor dit gevoelen pleiten moge, zijn wij echter geneigd om liever de slordigheid der redactie van Art. 119 te berispen, en met den Schrijver te gelooven, dat de Grondwet met de woorden *voorstel* en *voorstellen* altijd *wetsvoorstellen* bedoeld hebbe. Immers het hoofdstuk spreekt: *van de wetgevende Magt*. Art. 105. zegt:

„ De wetgevende Magt wordt gezamenlijk door den Koning en de Staten-Generaal uitgeoefend.”

Gelijk nu dit Art. bepaalt *door wie*, zoo bepalen al de volgende, *ommiddelijk, op welke wijze* die magt zal uitgeoefend worden:

Art.

Art. 106. „ De Koning zendt zijne voorstellen aan de tweede Kamer” enz. enz.

In dit redekunstig verband kunnen deze woorden niets anders beteekenen dan *voorstellen van wet*.

De fransche tekst van het rapport der Commissie spreekt mede enkele malen van *projet de loi*, waar de Hollandfche alleen *voorstel* heeft.

„ De Koning zendt de *voorstellen*, welke hij in den Raad van State heeft doen overwegen, aan de Kamer, welke door de provinciale Staten verkozen is.”

„ Le Roi propose à la Chambre élue par les „ Etats - provinciaux les projets de loi délibérées en „ son conseil - état : terwijl in Art. 106, waarop in dit Art. gedomd wordt, het woord *voorstellen* bloot door *propositions* wordt overgezet. En op eene andere plaats :

„ Om de ware reden van eenig voorstel met kracht te doen ontwikkelen, enz. zoo zullen de hoofden der departementen van algemeen bestuur tot beide de Kamers der Staten - Generaal toegang hebben

Pour développer les motifs des *projets de lois* etc. In Art. 115, 116, 151. spreekt de fransche vertaling der Grondwet van *sanction du roi*, *sanction royale*, hetwelk mede aan eigenlijke Wetgeving denken doet.

Als een nieuw bewijs van de verregaande ligginnigheid, waarmede die vertaling ter neder is geschreven (welks Vervaardiger, onzes oordeels, alle regt heeft verloren, om ooit de slechte redactie van

van eenig Wetboek te berispen) kan de wijze dienen, waarop Art. 114 overgezet is. De tekst zegt:

„ De voordragt daartoe behoort bij uitsluiting aan de tweede Kamer, die dezelve overweegt, op gelijke wijze als zulks ten aanzien van des Konings *voorstellen* bepaald is.”

In plaats nu van de laatste woorden over te brengen, door: *elle examine dans la forme prescrite pour les propositions du Roi, of pour les projets de lois du Roi*, zegt zij eenvoudig: *pour les projets de loi*: waaruit zoude volgen, dat alleen 's Konings voorstellen wetsvoorstellen mogen zijn. Hoe dit zij, zeker is het, dat bij de eerste en tweede Kamer der Staten Generaal een verschillend gevoelen omtrent het waar verstand van dit Artikel heerscht. Gedeeltelijk is dit in de zaak der beruchte petitiën gebleken: maar vooral is hoogst belangrijk, wat hierover is voorgevallen, bij gelegenheid van een voorstel van den Heer Pijcke, in de zitting van 6 Dec. 1816 gedaan, volgens hetwelk Z. M. verzocht zoude worden, om *eenige bepaalde grondslagen voor eene aan de Kamer voor te stellen concept-wet in overweging te willen nemen*. In de sectien hadden eenige Leden opgemerkt, dat dit voorstel, niet zijnde in den vorm van een voorstel van wet, daardoor ook niet was in de termen, bij de Grondwet bepaald. Op deze aanmerkingen was van eene andere zijde geantwoord: dat het voldoende was, dat de voordragt van een der Leden *een bepaald voorstel* hoegenaamd inhield, opdat dit
voor-

voorstel aangenomen konde worden door de Kamer, om aan den Koning te worden toegezonden, langs den constitutionelen weg, aangeduid in Art. 114 en volg. der Grondwet. — Dit voorstel nu werd door de tweede Kamer met 42 tegen 35 stemmen aangenomen: doch op den 24sten Dec. kondigde de Voorzitter aan, eene boodschap van de eerste Kamer te hebben ontvangen, waarbij het voorstel van den Heer Pijcke teruggezonden werd, „ als „ zijnde niet in den vorm, bij de Grondwet voor- „ geschreven: vorderende deze, dat elk voorstel, „ uit kracht van Art. 144 voorgedragen, in zich „ bevatte een ontwerp van wet, hetwelk door de „ aanneming der eerste Kamer en de bekrachtiging „ des Konings *ipso facto* eene wet kon worden, „ naar aanleiding der Artt. 116, 118, 119.” (1).

Ik heb dit hier opgehaald, om dat het mij eene merkwaardige verklaring toefcheen, die vele mijner lezers of niet kennen zullen of wederom vergeten zullen zijn.

Op bladz. 64 beroept de Schrijver zich op Blackstone, ten einde het te doen voorkomen, als of in Engeland het regt van petitie zich tot de handhaving van de geschonden vrijheid zoude bepalen.

„ Wij, zegt hij, breiden het uit tot het regt, om ver- „ nietiging te vragen van gewijsden, en om vreemde „ instellingen optedringen bij eene enkele wet.”

Om te bewijzen, dat het stellig waar is, dat in

En-

(1) Verg. Stuart, *Jaarboek van het Koninkrijk der Nederlanden van 1816*, 1ste Stuk, bladz. 435 en volg.

Engeland het petitierigt zich tot alle voorwerpen van wetgeving uitstrekt, zullen wij ons niet beroepen op hetgeen aldaar dagelijks plaats heeft, maar liever in de eerste plaats Delolme aanhalen, die, in zijn werk: *The Constitution of England* (Book II. Ch. 17. second part. p. 236. 12th Ed.) van de volksbijeenkomsten gewagende, er bijvoegt: „Individuals even may, in such meetings, take an active part for procuring the success of those public steps, which they wish to see pursued: they may frame petitions to be delivered to the crown, or to both houses, either to procure the repeal of measures already entered upon by government, or to prevent the passing of such as are under consideration, or to obtain the enacting of new regulations of any kind: they may severally subscribe their names to such petitions: the law sets no restrictions on their numbers: nor has it, we may say, taken any precaution to prevent even the abuse that might be made of such freedom.”

En, is dit niet genoeg, laten wij dan de Staël zelve hooren, juist daar beginnende, waar onze Schrijver opgehouden heeft, ten einde ons te overtuigen, hoe oneindig verder dat regt zich in Engeland dan bij ons uitstrekt, welk een onmiddellijken invloed het op het Parlement uitoefent, en hoe onjuist het is, hetzelfde alleen tot de handhaving van de geschonden vrijheid te bepalen.

de

„ De petitiën, zegt deze (1), der gezamenlijke leden van eene korporatie, of der ingezetenen van eene provincie, hoedanige onze wetten niet gedoogen, zijn daarentegen die gene, waarop de Engelschen den meesten prijs stellen, *daar zij het gevoelen van volksmenigten uitdrukken; en zelden besluit het Parlement tot eenigen maatregel van aange-
lang, zonder daartoe door een groot aantal van eenstemmige petitiën, bijaldien niet genoopt, ten minste aangezet en bemoedigd te zijn geworden.*” Zoude de Schrijver mede niet van oordeel zijn, dat de duizende en tienduizende petitionarissen, die b. v. om de gelijkstelling der Catholijken hebben gevraagd, in het oog hunner staatkundige tegenstanders, vooral niet minder dan zij, die bij ons de jurij wilden ingevoerd hebben, vreemde instellingen zochten op te dringen bij eene enkele wet?

Wat den waarborg betreft, die daarin zoude gelegen zijn, dat eenig lid van de Kamer zelf de verzoekschriften zou indienen moeten: hoezeer wij iedere poging, om het petitieregt, behoudens de Grondwet, in het waar belang des Staats te regelen, met geheel ons hart toejuichen: vreezen wij echter na al de tooneelen, die in onze Staatsvergadering zijn voorgevallen, dat men van dezen maatregel niet dat gunstige gevolg mag verwachten, waarmede men zich anders met regt had mogen vleijen.

Se-

(1) Brieven over Engeland, bl. 293. der Nederl. vertaling.

Sedert toch Vertegenwoordigers der Natie zich verlagen tot blinde handlangers van eerlooze oproermakers : sedert verzoekschriften, waarin onze edele Koning bij den Hertog van Alva wordt vergeleken, ook, wat den vorm aangaat, verdedigers hebben gevonden, schijnt de opmerking op nieuw bevestigd, dat daar, waar staatkundige partijschappen heerschen, het nooit aan mannen ontbreken zal, die de verdediging van het schandelijkste met den meesten ijver, op zich zullen nemen.

Eindelijk, tot een blijk, dat dit werkje niet met dezelfde keurigheid is bewerkt, waardoor zich al de overige schriften des Schrijvers onderscheiden, diene het bewijs, 't welk hij uit de formule van den eed in Art. 53 der Grondwet halen wil, dat de Koning in ons Rijk nooit eene andere Godsdienstige gezindheid dan de Hervormde zoude mogen belijden.

„ Immers, zegt hij, was men op de gedachte
 „ gekomen, dat ooit de Koning eene andere dan
 „ de hervormde Godsdienst zoude mogen belijden;
 „ men zou geene formule hebben bewaard, die
 „ door sommige christelijke gezindheden niet mag
 „ gebezigd worden (verg. ook art. 42, 45, 49.);
 „ terwijl men bij den eed der Staten - Generaal,
 „ die uit alle godsdienstbelijders kunnen gekozen
 „ worden, dit onderscheid zeer behoorlijk heeft
 „ in acht genomen”. Zie art. 84.

Hoewel deze redenering, in allen gevalle, op het allerhoogst zoude bewijzen, dat een Koning,
 tot

tot de Doopsgezinde gemeente behoorende, den eed, op de wijze, door de Grondwet voorgeschreven, niet zoude kunnen uitspreken, zoo vervalt dezelve wederom, geheel en al, wanneer men slechts Art. 54 en 55 der Grondwet opslaat. Daar toch wordt gezegd van de Staten-Generaal, dat zij, bij de inhuldiging des Konings, hoofd voor hoofd, de volgende, door den Voorzitter uitgesproken, plegtige verklaring, zullen herhalen.

„Wij zweren, in den naam van het volk der Nederlanden, dat wij, krachtens de Grondwet van dezen Staat, u als Koning huldigen en ontvangen.” enz.

„En van de gewestelijke Staten, dat zij hunnen Souverein zullen huldigen, in maniere als volgt:”

„Wij zweren dat wij u, den wettigen Koning der Nederlanden, steeds gehouw en getrouw zullen zijn, in de bescherming van uwen persoon en van uwe Koninklijke waardigheid.” enz. (1).

Hieruit zoude dus volgen: dat geen lid der Staten-Generaal of provinciale Staten tot de Doopsgezinde gemeente zoude mogen behooren: of

(1). Art. 73 van het *Reglement op de provinciale Staten* heeft dit Art. der Grondwet in zoo verre gewijzigd, dat het aan de Leden vrijstaat, *elk op de wijze zijner Godsdienstige gezindheid*, den bij de Grondwet vastgestelden eed afteleggen. Hier heeft men alzoo insgelijks den geest der Grondwet, niet de verregaande gevolgtrekking van onzen Schrijver gehuldigd.

liever, in den geest van des Schrijvers betoogtrant, dat geen lid der Staten-Generaal of provinciale Staten ooit eenige andere dan de Hervormde Godsdienst zoude mogen belijden!

Laten wij nu de gronden nagaan, waarop de Schrijver van: *Nog iets over Art. 161. der Grondwet* gemeend heeft de Staten-Generaal wel als eene *magt*, maar niet als bevoegd te moeten beschouwen, om verzoeken, door ingezetenen ingediend, te ontvangen. Dit werkje is mede met eene bescheidenheid geschreven, die terstond doet zien, dat de Schrijver de waarheid, niet zich zelve bedoelde, en wanneer wij ons genoopt gevoelen om alle zijne redeneringen te bestrijden, begeeren wij niets aftedingen van de scherpzinnigheid, waarmede hij zijn voornaamste bewijs, op de volgende wijze, ontwikkelt. „ De Plaatselijke besturen, zegt hij, (bl. 5 en verv.) mogen, volgens Art. 160. „ de belangen van hunne plaatsen en derzelver „ ingezetenen bij den Koning en de Staten hunner „ provincie voorstaan. De provinciale Staten mogen, volgens Art. 151, de belangen van hunne „ provincien en derzelver ingezetenen bij den Koning en de Staten-Generaal behartigen. De „ Staten-Generaal, volgens Art. 113, of liever „ de tweede Kamer, die, volgens Art. 114. het „ eerst overweegt, mag zenden aan den Koning. „ De Koning, eindelijk, zendt zijne voorstellen, „ volgens Art. 106, aan de tweede Kamer der „ Sta-

„ Staten-Generaal, die, volgens Art. 105, als
 „ een gedeelte der Staten - Generaal, gezamenlijk
 „ met den Koning, de wetgevende magt uitoe-
 „ fent. De Koning derhalve ontvangt, volgens
 „ Art. 113, van de Staten - Generaal, volgens
 „ Art. 151, van provinciale Staten; volgens Art.
 „ 160 van de plaatselijke besturen, en, volgens
 „ Art. 161 van ingezetenen.

„ De tweede Kamer der Staten-Generaal is
 „ hier reeds uitgesloten, om verzoekschriften van
 „ de plaatselijke besturen te ontvangen, tot voor-
 „ stand der belangen van hunne plaatsen en der
 „ zelfver ingezetenen.

„ En nu zal, zoo vervolgt hij, de tweede Ka-
 „ mer eene bevoegde magt zijn, om de verzoek-
 „ schriften van de ingezetenen zelve te ontvan-
 „ gen; voor welke verzoekschriften (om ruim en
 „ onbekrompen te wezen, zal ik er bijvoegen)
 „ *van welken aard ook*, een zeer geregelde gang,
 „ bij de Grondwet, is voorgeschreven, daarbij de
 „ veronderstelling aannemende, dat men goed-
 „ vindt, in de eerste plaats, den Koning voorbij
 „ te gaan, of niet het eerst aan te spreken.
 „ Ieder ingezetene gaat naar zijn plaatselijk be-
 „ stuur; ieder plaatselijk bestuur naar de Staten
 „ zijner provincie; de provinciale Staten naar de
 „ Staten-Generaal, doch, volgens het voorschrift
 „ der Grondwet, gaan de ingezetenen niet naar
 „ de Staten - Generaal, maar naar de bevoegde
 „ magt, volgens Art. 161 der Grondwet.”

„ En

„ En waar staat nu dat 161ste Art. der Grond-
 „ wet? in de *vierde* Afdeeling van het *vierde* Hoofd-
 „ stuk, handelende van . . . de Staten Gene-
 „ raal? Wel neen! Handelende van de Staten der
 „ provincien, die, volgens Art. 156, aan de Staten-
 „ Generaal mogen inzenden, wat ze ontvangen van
 „ Plaatfelijke besturen, volgens Art. 160, welke Plaat-
 „ felijke besturen mogen inzenden of voorstaan, wat
 „ ze ontvangen *van de ingezetenen*.

„ Ik zou, derhalve, vragen, of het ook overweging
 „ verdiende om de zaak alzoo te begrijpen, dat ieder
 „ ingezetene, *die niet wil gaan naar den Koning*,
 „ gaan kan naar het Plaatfelijk bestuur van zijne stad
 „ of gemeente, of, volgens Art. 151, naar de Staten
 „ zijner provincie; en dat *deze* wel de bevoegde
 „ magten zullen zijn, (de regterlijke magt zal, in
 „ het voorhanden zijnde verband van denkbeelden,
 „ wel niet behoeven vermeld te worden) waarbij,
 „ volgens Art. 161, de ingezetenen hunne verzoek-
 „ schriften behooren in te zenden: maar geenszins
 „ aan de tweede Kamer der Staten-Generaal, die
 „ niet voorkomt de bevoegde magt te wezen.”

Hoe schrander deze uitlegging sommigen ook toe-
 gescheneu zij, zij vervalt, naar het ons voorkomt,
 geheel, bij de volgende tegenwerpingen.

Vooreerst: de plaatfing van Art. 161 onder het
 hoofdstuk: *van de Staten der provinciën*, waarop
 dit betoog grootendeels berust, bewijst niets, om-
 dat zij veel te veel zoude bewijzen. Met eene
 zonderlinge ongelijkheid aan zich zelve beweert de

Schrij-

Schrijver, dat de plaatsing van het Art. ons roepen moet, om door *bevoegde magt* de Staten der gewesten en Besturen der gemeenten te verstaan: en neemt hij tevens aan, dat, volgens hetzelfde, de ingezetenen het regt hebben, om onmiddellijk aan den Koning verzoeken te mogen indienen. Moet de plaatsing beslissen, en zijn alzoo slechts de Staten en plaatselijke Besturen aangewezen, dan is bij de Grondwet nergens aan de ingezetenen het *regt* gegeven, om onmiddellijk aan den Koning petitiën te mogen zenden. Is de Koning eene der bij Art. 161 bedoelde bevoegde magten, (gelijk men wel genoodzaakt is geweest te erkennen) dan bewijst de plaatsing van het Art. niets; en behoort men voorts dat regt uitteftrekken tot alle magt in den Staat, die de bevoegdheid heeft, om in het gedane verzoek te voorzien.

Een bewijs, door sommigen tot hetzelfde oogmerk uit Art. 151 gehaald, doet mede niets af. Immers reeds op het einde van den jare 1815 werd, op het bekende voorstel van den Hr. van L y n d e n , eene Commissie benoemd, om te onderzoeken: „ of Art. 161 van de Grondwet niet betrek- „ kelijk ware tot het overige van het IVde Hoofdstuk „ (IIde Afd. Art. 151): en of, uit kracht van dit „ Art., elk ingezetene van het Koninkrijk het regt „ had, om, zonder tuschenkomst der provinciale „ Staten of andere Autoriteiten, in dat hoofdstuk „ vermeld, zich directelijk bij geschrifte aan de Sta- „ ten - Generaal te adreseren? ” Deze Commissie maakte onder anderen de volgende aanmerking:

C

„ In-

„ Indien Art. 151 het bij Art. 161 uitgedrukte
 „ regt van petitie beperkte, ten aanzien der Staten-
 „ Generaal, zou dezelve dat regt gelijkelijk beper-
 „ ken, met opzigt tot den Koning. Want Art. 151
 „ houdt in, dat de provinciale Staten de belangen
 „ van hunne provincien, en derzelver ingezetenen
 „ mogen voorstaan bij den *Koning* en de *Staten-Ge-*
 „ *neraal*. Zoo men dus daaruit kon afleiden, dat
 „ de ingezetenen geene verzoeken mogen doen toe-
 „ komen aan de Staten-Generaal, dan door tus-
 „ schenkomst der provinciale Staten, zoude men er
 „ eveneens uit moeten afleiden, dat de ingezetenen
 „ der provinciën geene verzoeken of aanvragen aan
 „ den Koning mogen doen toekomen, ten zij door
 „ tusschenkomst der Staten hunner provincie.” (1)

Doch, indien de Schrijver aan den geest van
 zijn stelsel getrouw ware geweest, had hij niet
 alleen den ingezetenen het regt moeten ontzeg-
 gen, om onmiddelijk bij den Koning, maar zelfs
 bij de Staten der provincie hunne belangen voor
 te staan. Immers dan had hij den geregelden gang
 bewaard, welke, bij de Grondwet, volgens hem,
 voor verzoekschriften van allerlei aard is voorge-
 schreven, en volgens welken *aan den Koning* en
 de Staten-Generaal geene petitiën, dan middelijk,
 door tusschenkomst van bepaalde Besturen, toeko-
 men. Op verscheidene plaatsen van zijn geschrift
 spreekt hij er van, dat het voorstaan van de be-
 lan-

(1) Verg. *Nederlandsche Staatscourant* van 10 Februarij
 1816. — — — — —
 — — — — —

langen der ingezetenen aan regelen is gebonden, door de Grondwet vastgesteld. Ieder ingezetene gaat naar zijn plaatselijk bestuur: ieder plaatselijk bestuur naar den Koning of naar de Staten zijner provincie: de provinciale Staten naar den Koning of de Staten-Generaal: deze naar den Koning.

„ De Staten der provinciën, zegt hij bl. 8, mogen
 „ inzenden aan de Staten-Generaal, wat ze ontvangen
 „ van *plaatselijke besturen*, volgens Art. 160, wel-
 „ ke plaatselijke besturen mogen inzenden of voor-
 „ staan, wat ze ontvangen van ingezetenen. ”

Het is alzoo duidelijk, dat, in dit stelsel, onder het woord *bevoegde magt*, in Art. 161, alleen de Gemeentebesturen behooren te worden verstaan. Doet men dit niet, maar wendt men zich onmiddellijk tot de gewestelijke Staten, dan gaat men degene voorbij, tot wie de Grondwet in de eerste plaats verwijst, vernietigt men het geheele verband, en houdt men zich niet meer aan de regelen, door de Grondwet voorgeschreven.

En, nu het eenmaal bewezen is, dat men mit de plaatsing van Art. 161 niets tot de beperking van het petitierigt mag besluiten, volgt uit des Schrijvers betoog, dat de ingezetenen zich evenmin onmiddellijk tot de gewestelijke Staten mogen wenden: daarik niet zoude weten, met welk meerder regt men de Gemeenten dan de provinciale Staten zoude mogen voorbijgaan.

Maar, is het wel waar, dat, zoo men Art. 161, op de wijze des Schrijvers, verklaart, er, bij de

Grondwet, die geregelde gang voor verzoekschriften *van allerlei aard* is voorgeschreven, waarvan hij met zoo veel nadruk gewaagt? Het zij ons vergund hieraan te twijfelen. Dan toch moesten aan de ingezetenen de tusschenbesturen aangewezen zijn, die het *regt* hadden, om hunne verzoeken, van welken aard ook, in te dienen bij die magt, welke, of geheel alleen, of in de eerste plaats, bevoegd is, om in hun verzoek te voorzien. Wat de Schrijver bedoeld hebbe, met te zeggen:

„ De regterlijke magt zal, in het voor handen zijn,

„ de verband van denkbeelden wel niet behoeven

„ vermeld te worden, ” weert ik niet, ten zij hij hebbe gemeend: „ volgens mijn stelsel, kan ik natuurlijk

„ van de regterlijke magt niet spreken, omdat het,

„ ten dien opzichte, eené groote gaping bevat. ”

Verondersteld, om slechts één voorbeeld uit vele te noemen, dat er verzuim plaats hebbe, van wege het openbaar Ministerie, in het vervolgen van eenig wanbedrijf, dan zal men den ingezetenen, die er het hoogste belang bij heeft, of in stelt, niet daarom het regt kunnen ontzeggen, om zich tot het Gerechtshof zijner provincie te wenden, omdat dit de bevoegde magt niet zoude hebben, om in zijn schriftelijk verzoek te voorzien. Art. 80 toch der Wet *op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie* zegt:

„ De provinciale Gerechtshoven kunnen, in geval zij vermeenen, dat er verzuim plaats heeft in het vervolgen van misdaden of wanbedrijven, den

Pro-

Procureur-Generaal belasten, om, te diër zake, het noodig regtsvervolg te laten doen, zoo daar-toe termen zijn."

Maar welke zijn nu de tusschenbesturen, die het regt hebben de belangen der ingezetenen bij de regterlijke Magt voor te staan?

Wanneer men zich reeds genoopt heeft gevoeld, om, tegen zijn eigen stelsel aan, den Koning toelaten, en alzoo met de andere hand weder op te bouwen, wat men met de eene afgebroken heeft, hoop ik, dat men ook de regterlijke magt, *in den kring harer bevoegdheid* (verg. nog Art. 14, 79, 114, der Wet op de regterlijke organisatie) toelaten zal: en daarop alleen zal letten, of de persoon, of het zedelijke ligchaam, tot wie men zich wendt, in de medegedeelde verzoeken mag voorzien.

Maar, laat alles, wat wij tot nu toe hebben in het midden gebragt, even ongegrond wezen. De geheele kracht van des Schrijvers betoog berust op twee veronderstellingen, die wij gelooven, dat de Koning en de eerste Kamer der Staten-Generaal te regt als strijdig met de Grondwet beschouwen. Hij kent namelijk aan de plaatselijke Besturen en provinciale Staten het regt toe, om allerlei verzoekschriften van ingezetenen te mogen aannemen, omdat zij hunne belangen *van allerlei aard* bij de Staten-Generaal en andere magten zouden mogen voorstaan; en acht de Staten-Generaal bevoegd, om aan Zijne Majesteit voorstellen te doen,

doen, welke geene wets - ontwerpen zijn. De Schrijver heeft niet goedgevonden, om, in eene, tus-
schen de hoogste Staatsligchamen zoo zeer betwiste,
zaak, zijne bijzondere opvatting met één enkel woord
te regtvaardigen: ja, aan de mogelijkheid eener
andere uitlegging schijnt hij zelfs niet te hebben
getwijfeld. En echter, welke gewigtige gronden
er bestaan, om aan de Staten - Generaal het ver-
mogen te weigeren, om Zijne Majesteit andere
voordragten dan van wetten aan te bieden,
hebben wij reeds gezien. Even zeer zouden
wij van oordeel zijn, dat de Staten der pro-
vincien hunne bevoegdheid te buiten gaan, tel-
ken reize, als zij zich met de algemeene belangen
des lands bezig houden.

Duidelijk is dit gezegd in de hoogst belangrijke
Redevoering, waarin de eerste President van het
hooge Geregts-hof der vereenigde Nederlanden in 1814
de gronden heeft doen kennen, waarop ons nieuwe
Staatsgebouw opgetrokken is. „ De Staten der
„ provincien zijn de zekerste waarborgen, dat de
„ belangen der provincien niet zullen verwaarloosd
„ worden, en moeten daarom het grootste ver-
„ trouwen inboezemen.

„ Ook aan hen kent de Grondwet het vermo-
„ gen toe, om *daarvoor* bij den Vorst en bij de
„ Staten - Generaal in de bresse te treden, maar
„ zij zorgt tevens, *dat hunne bemoeijingen den*
„ *gang van zaken niet hinderlijk kunnen zijn*; en
„ voorts, zij sluit hen uit van alle eigendomme-
„ lij-

„lijke werkzaamheden of inzagen in zaken van het
 „Gouvernement; zij bepaalt hunne bezigheden al-
 „leen tot de provinciale huishoudelijke belangen;
 „zij geeft hun de ruimste aanleiding, om zich
 „daaraan geheel en alleen toetewijden.” (1)

De Koning heeft zich naderhand, bij verschil-
 lende gelegenheden, op de ondubbeltzinnigste wij-
 ze, over dit misbruik van magt verklaard. In
 eene Misfive, door Zijne Majesteit, den 15den
 Augustus 1816, aan de tweede Kamer ingezon-
 den, ter geleide eener veranderde redactie van de
 verschillende wetten, betreffende het nieuw in te
 voeren stelsel van indirecte belastingen, lezen wij,
 ten dezen opzigte, het volgende: (2)

„Een anderzins lofwaardige, doch te ver ge-
 „dreven, ijver heeft in eenige provincien aanlei-
 „ding gegeven tot eene verkeerde toepassing der
 „bevoegdheid, bij de Grondwet, aan de Staten
 „toegekend, om de belangen der ingezetenen
 „voor te staan in zaken, *hunne administratie*
 „betreffende, en zij hebben zich ook aan U Ed.
 „Mog. gewend over een onderwerp, waarvan
 „de beoordeeling uitluitend aan Ons en uwe
 „Vergadering toekomt. U Ed. Mog. die, zonder
 „ruggespraak met iemand, de *algemeene* belangen
 „van het Rijk met ons overleggen, zullen dan
 „ook voorzeker de noodzakelijkheid erkennen,
 „dat

(1) Stuart, *Jaarboeken* van 1814. bl. 19.

(2) Stuart, *Jaarboeken* van 1816. bl. 254.

„ dat die vertoogen niet verder in aanmerking ko-
 „ men, dan met de algemeene belangen betaa-
 „ baar is.”

In de Troonrede van 20 October 1828, zegt
 Zijne Majesteit :

„ De inwendige staat van het Rijk is, in het
 „ algemeen, voldoende; de ingestelde magten, die
 „ bij de Grondwet met de zorg voor het eigenlijk
 „ gezegd beheer belast zijn, behartigen hunne plig-
 „ ten, en, zoo de Staten in enkele provinciën eene
 „ poging hebben gedaan, om den bepaalden kring
 „ hunner werkzaamheden uittebreiden, mag ik mij
 „ verzekerd houden, dat de aan hen medegedeelde
 „ opmerking van die inbreuk op de regten, welke
 „ onze Staatsregeling bij uitsluiting aan de Wetge-
 „ vende Magt toekent, genoegzaam zijn zal, om
 „ soortgelijke afwijkingen, voor het vervolg, voor
 „ te komen.”

Ik spreek niet van het geen over dit onderwerp in de
 Koninklijke Boodschap van 11 December 1829
 voorkomt. De inhoud derzelve behoort ieder
 regtgeaarden Nederlander dankbaar, in het geheugen
 te liggen.

In allen gevalle zal dus des Schrijvers betoog
 nooit door de Regering worden aangenomen: daar
 deze, ten opzichte der gewigtigste beginselen van
 Staatsregt, niet heden, op de plegtigste wijze, eene
 verklaring kan afleggen, om ze morgen, voor een
 tegenovergesteld gevoelen, dat haar, voor een
 oogenblik, beter zoude dienen, te verwisselen.

Hij

Hij zal alzoo in de toepassing nooit vele voldoening van zijne welmeenende pogingen smaken. Maar zoude ook inderdaad deze uitlegging niet het best strooken met het rapport der Commissie voor de herziening der Grondwet, waarin, op meer dan ééne plaats, te kennen gegeven wordt, dat de provinciale Staten, met voordacht, van alle bemoeienis met de grootere belangen des Lands zijn ontslagen: en met den geest der Grondwet, waarvan eene der grootste voortreffelijkheden voorzeker in de juiste verdeeling van nationale, gewestelijke en plaatselijke belangen bestaat, die door zoo vele bijzondere Ligchamen, de Gemeente- besturen, provinciale Staten, Staten - Generaal, worden vertegenwoordigd? (1) Is het niet eene schromelijke verwarring van Magten, tot bepaalde einden, bij de Grondwet, ingesteld, wanneer men van de gewestelijke en plaatselijke Besturen zoo vele Grondvergaderingen maakt, en aan alle woelgeesten in den Lande de grondwettelijke uitnoodiging doet, om, bij heerschende partijschappen, door het indienen van verzoekschriften, dagelijks het geheele Koninkrijk, op alle plaatsen, te beroeren, en de gemoederen der

(1) Voortreffelijk is dit uiteengezet in de *Bijdragen van van Hogendorp*, Deel VIII. bl. 294-327; tot wien wij en dezen en den vorigen Schrijver verwijzen, die beide, ieder op zijne wijze, het schoone verband en den eigendommelijken geest der Grondwet hierin miskenmen.

der Burgers tegen elkanderen met haat en wrevel te vervullen? Waarlijk! zeg, in het heilige denkbeeld van een groot kwaad te temperen, dat de ingezetenen alleen, door middel van gemeente en gewestelijke Besturen, hunne verzoeken bij de Staten-Generaal indienen mogen: en uw middel zal duizendmaal erger dan de kwaal zijn!

Verder zullen wij over dit onderwerp niet uitweiden, daar wij meenen reeds meer voor onze opvatting, dan de Schrijver, die eenvoudig als bewezen heeft aangenomen, het geen hij ten duidelijkste had behooren te bewijzen, voor de zijne, te hebben bijgebracht. Wij zullen liever zijne volgende bedenking uit den weg zoeken te ruimen.

Hij vindt het vreemd, dat, terwijl plaatselijke *Besturen* zich niet aan de Staten-Generaal mogen wenden, zulks aan *ingezetenen* veroorloofd zoude zijn. Uit zijne veronderstelling, dat die Besturen verzoekschriften van allerlei aard mogen aannemen, en de gewestelijke Staten ook voorstellen betreffende algemeene landsbelangen aan de Staten-Generaal mogen doen, laat zich deze verwondering even zoo ligt verklaren, als de geheele gevolgtrekking, indien men onze uitlegging volgt, onjuist zoude zijn. Wij toch kennen, zoo als reeds gezegd is, aan de eerste alleen het regt toe, om de plaatselijke, aan de Staten, om de gewestelijke belangen hunner ingezetenen voortestaan; in de Staten-Generaal en den Koning zien wij uit-

uitsluitend de magt, wie de algemeene belangen ter harte gaan: terwijl wij opmerken, hoe, op dat ieder het zijne doe, en zich niet met de zaken des anderen bemoeije, de leden der Staten-Generaal de gewestelijke belangen, de provinciale Staten de plaatselijke, bij hunne eigenaardige werkzaamheden, moeten uit het oog verliezen. Wij vinden het alzoo eene schoone bepaling onzer Grondwet, dat aan die Ligchamen, welke uitsluitend met de behartiging dezer, door hoogere Magten afgezworene, belangen belast zijn, het regt is gegeven, om ze bij hen aantedingen, die dezelve anders ligtelijk zouden over het hoofd zien, en vinden het natuurlijk, dat ieder dit slechts doe bij die Magt, aan wie het uitdrukkelijk verboden is, zich door dezelve van hoogere pligten te laten aftrekken.

En ziet nu, welk een geregelde gang, op deze wijze, voor verzoekschriften van allerlei aard bij de Grondwet is voorgescreven; terwijl alles even duidelijk wordt, en de zwaarigheden, welke zich in des Schrijvers betoog opdoen, van zelve vervallen! Wel verre van den onmiddellijken toegang tot den Troon te sluiten, zoo als de Schrijver had behooren te doen, of dien ter sluik open te laten, zoo als hij gedaan heeft, zal de Koning de *bevoegde magt* wezen, tot wie zich de ingezetenen in bijna alle gevallen met regt mogen wenden. Wel verre van ons van de geheele regterlijke Magt, met een los gezegde, te ont-

ontstaan, zullen wij deze in zeer enkele gevallen, zelfs boven den Koning, bevoegd rekenen, om in de vertoogen van ingezetenen te kunnen voorzien: en, om nu van geene andere Ligchamen te spreken, de Rekenkamer, de Munt, enz. die alle, in den kring hunner werkzaamheid, de door de Grondwet bedoelde magten zijn, wel verre van ons te verwonderen, dat aan ingezetenen iets toegelaten is, wat aan Besturen is geweigerd, zullen wij dit, even gemakkelijk als al het overige, verklaren. Zij toch hebben evenmin als de Besturen hunner woonplaats het regt, om zich wegens plaatselijke belangen aan de Staten-Generaal te wenden: maar nu bestaan er voor de laatste geene andere dan plaatselijke aangelegenheden, en dus zijn zij van zelve altijd uitgesloten; ingezetenen daarentegen hebben ook gewestelijke, welke zij bij de provinciale Staten, en algemeene landsbelangen, welke zij bij de Staten-Generaal kunnen doen gelden. Voor deze, maar ook voor deze alléén, zijn de Staten-Generaal de, bij Art. 161 der Grondwet bedoelde, *bevoegde magt*. Zoude voorts het meergemelde Art. 160, in verband met Art. 93 (volgens hetwelk de Leden der provinciale Staten, van het oogenblik af, dat zij gekozen worden tot de Staten-Generaal, ophouden tot de provinciale Staten te behooren, op dat, zoo als van Hogendorp zegt (1), de gewestelijke belangen niet zouden boven drijven)

(1) *Bijdragen*, Deel VIII. bl. 267.

niet zeer veel pleiten voor het groote beginsel onzer Grondwet, waardoor voor de plaatselijke, gewestelijke, nationale, belangen verschillende Lijchamen vastgesteld zijn, die, geheel onafhankelijk van elkanderen, ieder voor zijne verschillende en eigenaardige bestemming, werkzaam moeten wezen?

Tot hier toe meenen wij al de gronden, die, op de aangehaalde plaats, bijgebracht zijn, te hebben wederlegd. De overige bladzijden van dit werkje bevatten eene andere en meer bijzondere redenen, die de Schrijver ten behoeve zijner vorige veronderstelling meende te moeten vermelden. Zij bestaat hierin:

„ Volgens Art. 107 van de Grondwet, wordt
 „ de tweede Kamer der Staten-Generaal, in onder-
 „ scheiden afdeelingen, verdeeld; en, volgens Art.
 „ 4 van het reglement van orde voor de tweede Ka-
 „ mer, naar aanleiding van hetzelfde Art. 107 der
 „ Grondwet, in zeven afdeelingen. Zeven afdeelin-
 „ gen derhalve bevat de tweede Kamer der Staten-
 „ Generaal, om te raadplegen over . . . voor-
 „ stellen des Konings, nog eens volgens Art. 107
 „ der Grondwet; en dus niet over verzoekschriften
 „ van ingezetenen. Maar nu komen die verzoek-
 „ schriften van ingezetenen in? en wat daarmede te
 „ doen? Antwoord: *Er is geene afdeeling voor de*
 „ *verzoekschriften*; er zijn er zeven, voor andere
 „ zaken dan *verzoekschriften*. En voor welke za-
 „ ken? Ik zal het nog volledigst zeggen dan ik
 „ het gezegd heb:

I°. Voor

„ P. Voor voorstellen van den Koning, volgens
„ Art. 107.

„ II°. Voor voorstellen van de Leden der tweede
„ Kamer, volgens Art. 114; en

„ III°. Voor voordragten van provinciale Staten,
„ volgens Art. 151.”

„ Maar nu de *verzoekschriften der ingezetenen*?
„ Er is geene afdeeling voor; er is dus geen plaats
„ voor; bij gevolg kan er, *bij de tweede Kamer*
„ *der Staten-Generaal*, niet geraadpleegd worden
„ over de bedoelde verzoekschriften, die, onmidde-
„ lijk bij den *Koning*, of bij de *provinciale Staten*,
„ of bij de *plaatselijke besturen* moeten worden in-
„ gediend. Noch bij de Grondwet, noch bij het
„ Reglement van orde, hiervoren aangehaald, wordt
„ er gesproken van eene *Commissie tot de verzoek-*
„ *schriften*, aan wie men de handen zoo vol heeft
„ gegeven. Bestond nu deze Commissie van ver-
„ zoekschriften eens niet, dan was er geene gele-
„ genheid meer, om over deze verzoekschriften te
„ raadplegen.”

„ Eene *Commissie tot de verzoekschriften* is er
„ derhalve niet, noch volgens de Grondwet, noch
„ volgens het Reglement van orde, hierboven aan-
„ gehaald: maar nu hoor ik eene bedenking, uit
„ Art. 19 van het Reglement van orde ontleend:
„ bij dat Artikel wordt toch van *Commissiën* gespro-
„ ken, „ die, door den President worden benoemd,
„ „ welkedaarbij, zoo veel mogelijk, in acht zal ne-
„ „ men, dat elk der Leden eene beurt bekomt.”
100 V. 1

„ Maar

„ Maar zal dat nu een goed antwoord zijn op
 „ de bedenkingen, die, door mij, hier voren, uit de
 „ Grondwet zelve, zijn voorgedragen; moet er, on-
 „ der deze Commissiën van Art. 19 van het Re-
 „ glement van orde, eene *voortdurende* Commissie
 „ tot de verzoekschriften gezocht worden, dan is
 „ er immers ééne steeds werkzame afdeeling meen-
 „ dan er, volgens Art. 4 van datzelfde Reglement
 „ van orde, naar aanleiding van Art. 107 der
 „ Grondwet, bestaan moest; dan is er eene afdee-
 „ ling, die wat anders doet, dan de Grondwet
 „ bevolen heeft, dat gedaan zoude worden door de
 „ afdeelingen, die, volgens Art. 107, moeten be-
 „ staan: raadplegen, namelijk, over voorstellen des
 „ Konings aan de tweede Kamer der Staten-Generaal.
 „ Ware deze Commissie er niet geweest, de
 „ onrust, die door elk regtgeaard Nederlander zoo
 „ diep wordt betreurd, zoude onbekend zijn geble-
 „ ven, zonder dat het regt van een eenig ingezetene
 „ zoude zijn verkort.” De Schrijver is dus van
 oordeel, dat de Commissie tot de petitiën afge-
 schaft, en de voordragten der provinciale Staten,
 gedeeltelijk welligt door de verzoekschriften der
 ingezetenen veroorzaakt, in de afdeelingen afgedaan
 behoorden te worden.

Dan, wie ziet niet in, dat deze geheele rede-
 kaveling op eene verkeerde beschouwing van den
 aard der *afdeelingen* berust? De Grondwet in Art.
 107—109 en 114 en het Reglement van orde
 voor de Vergadering der tweede Kamer in Art. 4

en

en 5 spreken alleen van onderzoek in de afdeelingen bij *wets-onthwerpen*, hetzij van den Koning of de tweede Kamer der Staten-Generaal; en van een *voorloopig* onderzoek, hetwelk altijd van een *openbaar algemeen verslag*, en regt tot be- raadslaging over dit verslag gevolgd moet worden. Dit voorloopig onderzoek gebiedt zij stellig, uit hoofde van het gewigt der zaak, bij alle wets- voorstellen, maar ook bij deze alleen. Ten op- zigte van alle andere werkzaamheden laat de Grondwet aan de Leden vrij, om zich voorloo- pig zelve in de afdeelingen in te lichten, of door Commissiën in te doen lichten: maar zeker is het, dat iets nooit geheel in de afdeelingen kan afgedaan worden, en dat dus dit middel nooit kan strekken om de petitiën der ingezetenen in de afdeelingen te smoren.

Alleen derhalve, wat de Schrijver onder N°. 1. en 2. vermeld heeft, behoort voorloopig in de afdeelingen te worden onderzocht. Hoe bewijst hij, dat dit insgelijks ten opzichte der voordrag- ten van de provinciale Staten het geval is? Uit Art. 151? Maar ik vraag niet naar het regt dezer Ligchamen, om voordragten te mogen doen; ik vraag naar de verplichting der Leden der tweede Kamer, om deze voordragten voorloopig in de afdeelingen te moeten onderzoeken.

Even als het vorig geneesmiddel des Schrijvers onteindig erger dan de kwaal zelve zoude zijn, zoo zoude het onderhavige nergens toe dienen: daar

daar het toch altijd tot een openbaar algemeen verflag komen moet: dan om de Leden der Staten-Generaal met menigvuldigen onnutten, onnoodigen en vervelenden arbeid te bezwaren.

Indien hij echter meenen mogt, dat Art. 19 van het *Reglement van orde* alleen *tijdelijke* Commissien voor spoedig afloopende zaken bedoeld hebbe, omdat er in gezegd wordt: dat de President, bij het kiezen van Commissiën, daarbij, zoo veel mogelijk, in acht zal nemen, dat elk der Leden eene beurt bekome: offchoon wij hem dit niet toestemmen kunnen: maar, indien hij het meene, en er dus, zijns oordeels, eene verandering of wijziging in dit Artikel behoorde plaats te hebben: welnu! dat hij zich, bij schriftelijk verzoek, tot de tweede Kamer wende: zij is, in waarheid, de eenige bevoegde magt in den Staat, om aan hetzelfde te voldoen. Uit vreeze van ongelijk aan zichzelve te zullen schijnen, behoeft hij het niet te laten.

Wij kunnen ten slotte aan den Schrijver van dit werkje ten hoogste toegeven, dat Art. 161 der Grondwet beter ware geplaatst geweest in het eerste Hoofdstuk, *over het Rijk en deszelfs inwoners*. Daar had het gevoegelijk op Art. 11 kunnen volgen. Offchoon wij dus niet, op het voorbeeld der Commissie, die over het voorstel van den Heer van Lynden rapport heeft uitgebragt, deze plaatsing verdedigen, vragen wij echter met vertrouwen, wie dezelve niet veel liever daarmede

D

zal

zal verontschuldigen, dat de regeling van het petitieregt, als eene algemeene beschikking, bij de tierziening der Grondwet, ergens moest worden ingevoegd; dan er met onzen Schrijver zulke hoogst ongegronde gevolgen uit trekken?

Deze laatste bedenking zoude ons steeds beletten, om al dat gewigt aan bewijsgronden te hechten, die op den Zusammenhang met het overige stelsel der Grondwet steunen, hetwelk zij anders schijnen te verdienen. Immers, daar het zich geschiedkundig bewijzen laat, dat, op aandrang der zuidelijke Leden, dit petitieregt grondwettig is vastgesteld geworden: daar men onder hetzelfde niets anders verstond, dan hetgeen men in Engeland, Frankrijk en ons Vaderland daaronder verstaan had, onmiddellijk toegang, namelijk, van alle burgers tot de hoogste magten in den Staat: daar de meesten in dit regt een der grootste waarborgen der burgers tegen willekeur zagen, en men zelfs de bevoordingen uit vorige tijden heeft overgenomen: zoo zoude dit Artikel met den overigen geest der Grondwet in een gebrekkig verband kunnen staan, zonder dat deze logische bewijsgrond tegen den geschiedkundigen eenigzins op zoude kunnen wegen.

Deze aanmerking geldt vooral ten opzichte van hen, die de Staten-Generaal wel als eene magt in den Staat beschouwen, ook wel als bevoegd, om onmiddellijk van ingezetenen verzoekschriften te ontvangen; maar alleen de zoodanige, die door ieder slechts voor zijn belang, niet door velen, en dus
voor

voor onderling belang, zijn onderteekend. Dit denkbeeld is voornamelijk ontwikkeld in het werkje: *Een woord tot allen, die het wel meenen* in een verzoekschrift, door twee Gendse Advocaten bij de Staten-Generaal ingediend, en in eene Redevoering van den voortreffelijken Regtsgeleerde Erots, den 9den Maart 1830, in onze hoogste Staatsvergadering gehouden. Hetzelve zal altijd meer bijval dan de andere uitlegging vinden: omdat deszelfs voorstanders, verre zijnde van het geheele petitierigt aan de Staten-Generaal te ontkennen, slechts al het gevaarlijke, dat het in ons land hebben kan, afnijdend, een zeer belangrijk gedeelte van hetzelfde ongeschonden bewaren, en, wat aan de meeste menschen bevalt, en bij hen onpartijdigheid heeft, eene cladding aangaan tusschen twee partijen. Of echter dit vergelijk niet ten koste der waarheid plaats heeft, zullen wij onze Lezers zelve laten beoordeelen.

Ik erken gaarne, dat het werkje: *Een woord tot allen, die het wel meenen*, in een voortreffelijken geest is geschreven: maar het is veel belangrijker als een staatkundig dan uit een regtskundig oogpunt beschouwd. Men kan duidelijk aan hetzelfde bemerken, dat het misbruik, van het petitierigt gemaakt, den grootsten invloed op den Schrijver gehad, en hem tot de gevaarlijke dwaling verleid heeft, om het onderzoek naar hetgeen de Grondwet zegt, geheel en al ondergeschikt te maken aan hetgeen zij, zijns oordeels, had behooren voor-

teschrijven. Hoe verre dit bij hem gaat, zal de bloote inzage van zijn geschrift ieder een kunnen doen zien. Na de woorden van Art. 161 te hebben aangehaald, laat hij (bl. 5), in stede van eenige uitlegging of bewijs, terstond de groote woorden volgen:

„*Men ziet duidelijk*, dat de bedoeling bij de „*zamenstelling van dit Artikel geweest is, om het* „*petitioneren in massa*, zoo als dit in Engeland „*plaats vindt*, alwaar dit volksrecht bijna geheel in „*eene manoeuvre van staatkunde is ontaard*, te „*voorkomen*: de Regering voor alle bemoeienissen van onbevoegde *critici*, van ongeroepen betweters en waanwijze bedilallen, zoo veel doen „*lijk, te beveiligen*; en tevens te verhoeden, dat „*dit recht niet, vroeg of laat, in de handen van* „*deze of gene factie, tot een gevaarlijk wapen* „*mogt worden herfmeed*.”

Hierop treedt hij in eene uitvoerige ontwikkeling van den aard des petitiebegts in Engeland, en van het gevaarlijke, dat er in gelegen is, om datgeen, wat uitsluitend aan andere Landen toebehoort, ook bij ons van toepassing te willen maken: terwijl dit alles strekken moet om aan te toonen, hoe weinig wenschelijk het wezen zoude, dat het genoemde 161ste Art. onzer Grondwet, dezen zin en die strekking had. „Neen, roept men uit, „wij kunnen aan de ontwerpers onzer Grondwet „dit ondoordachte doel niet toeschrijven, „want „neet wij op al de verschillende bestanddeelen „zien,

„ zien, waaruit onze staat is zamengefteld, en die
 „ de grond - oorzaak zijn van al dat verfchil in
 „ belang en gevoelens, dat beftaat, en vooreerst
 „ wel zal blijven beftaan.” Hoe weinig afdoende
 dit alles is, om den letterlijken inhoud van Art.
 161 te verklaren, en hoezeer zulk een betoog-
 trant tegen de ware regelen van uitlegkunde aan-
 druischt, behoef ik niet nader te ontvouwen. Al-
 leen komt het mij voor, dat de Schrijver in de
 wet zelve weinig grond voor zijn gevoelen heeft
 gevonden. Dáár toch, waar wij eene grondige
 uitlegging van hetgeen de Grondwet inderdaad voor-
 fchrijft verwachtten, (op bladz. 12) vinden wij
 eene bloote verzekering, dat de zin derzelve in-
 derdaad zoo is, als hij behoort te zijn. „ Eene
 „ andere, eene meer uitgebreide en ruimere strek-
 „ king, dus vervolgt hij, hebben *de ontwerpers*
 „ *voorzeker nimmer bedoeld gehad*; zoo als *ten over-*
 „ *vloede* nog blijkt uit het rapport der Commis-
 „ fie tot herziening der Grondwet van de Ver-
 „ eenigde Nederlanden gedaan aan den Koning den
 „ 13 Julij 1815, waarin onder anderen voorkomt:
 „ „ de wet erkent en regelt, op eene voegzame
 „ „ wijze, het regt van elk ingezeten, om *zijne*
 „ „ belangen bij 's Lands regering intebrenge-
 „ „ Dit laafte nu, het welk de Schrijver zegt, *ten*
*overvloed*e bij te brengen, is, in waarheid, het
 eenige, 't welk zweemt naar hetgeen als een be-
 wijs bij de uitlegging eener gefchreyene ftellige wet
 gelden mag.

Als

Als of men zich reeds te lang bij de eenige ware wijze van wetsverklaring opgehouden had, gaat de Schrijver op nieuw over om te betogen, dat het regt van petitie, *in dien uitgestreken zin, geenszins om het regt op zich zelve, maar om de mogelijke en waarschijnlijkse gevolgen*, bij ons volstrektelijk in strijd is met het staatkundig, zedelijk en finantieel belang van den Staat: en besteedt hij hieraan bijna het geheele overige gedeelte zijns werks.

Wanneer alzoo zijne denkbeelden, bij het ontwerpen of herzien eener Grondwet, allezins mogen gerekend worden eenige overweging te verdienen, zij doen daár niets af, waar van stellig regt wordt gesproken, en alle redenering van den letterlijken inhoud der wet moet uitgaan. Om ons van dezen te verzekeren, zullen wij ten slotte Art. 161 naauwkeurig beschouwen.

„Ieder ingezetenen heeft het regt om verzoeken aan de bevoegde magt schriftelijk in te dienen, mits die persoonlijk en niet uit naam van meerderen worden onderteekend, welk laatste alleen zal kunnen geschieden door of van wege lichamen, wettiglijk zamengesteld en als zodanig erkend, en, in dat geval, niet anders dan over onderwerpen tot derzelver bepaalde werkzaamheden behoorende.”

In dit Art. is aan de ingezetenen een regt verzekerd, dat door eenige uitdrukkelijk vermelde voorwaarden beperkt wordt. Deze bestaan daarin,

in, dat hun verzoek *schriftelijk* moet zijn, *persoonlijk en niet uit naam van meerderen* ondertee-
kend, dat het moet ingediend worden bij de *bevoegde magt*. Wanneer aan al deze vereischten voldaan is, hebben alle ingezetenen het regt om allerlei *verzoeken* te doen. Tusschen den aard der verzoeken, of zij tot bijzondere of algemeene belangen betrekking hebben, onderscheidt de Grondwet niet: de beperking ligt niet in hetgeen ingediend wordt, maar in de magt, die de verzoekschriften ontvangt. Deze moet *bevoegd* zijn, om in het verzochte te kunnen voorzien: en kan dus slechts datgene aannemen, wat tot den kring harer bemoeienis behoort. Waar de wet alzoo niet onderscheidt, mag de uitlegger derzelve ook niet onderscheiden: waar de wet een regt verleent met uitdrukkelijke bepalingen, mag men deze niet verder uitspreken dan zij heeft gedaan. Wij zijn derhalve, op uitlegkundige gronden, genoodzaakt het gevoelen van hen te wederspreken, die den ingezetenen het regt alleen geven, om hunne *bijzondere* belangen te mogen voorstaan.

Om dit laatste aantedringen, heeft men zelfs zijne toevlugt gezocht tot de uitdrukking *ieder ingezetene, tout habitant*: even als of deze niet taalkundig hetzelfde beteekende, als: *alle ingezetenen, tous les habitans*: en als of de zin niet ware, om het petitieregt niet aan vreemden, maar aan *ingezetenen*, maar ook aan deze alle, zonder eenig onderscheid des persoons, te verzekeren.

Hoe

Hoe de woorden *persoonlijk en niet uit naam van meerderen* aanleiding tot verschillende uitlegging hebben kunnen geven, is onbegrijpelijk: daar zij beide eene vaste beteekenis hebben, en het laatste er juist is bijgevoegd, om geenen den minsten redelijken twijfel aan den zin van het eerste overtelaten. In Art. 17 van de Grondwet van 1798 stond:

„ Alle voordragten zullen *persoonlijk en niet*
 „ *gezamenlijk* geschieden, ten zij door lichamen,
 „ wettig zaamgesteld, en als zoodanigen erkend,
 „ en wel als dan over onderwerpen, die tot der-
 „ zelve erkende werkzaamheden behooren.”

„ Alhoewel wij niet twijfelen, zegt hierop de
 „ eerste Schrijver, wien wij beftreden hebben
 „ (bl. 76), of bij de woorden *niet gezamenlijk*
 „ heeft men gedacht aan het Fransche *en nom*
 „ *collectif*, zal niemand, die Nederlandsch verstaat,
 „ ontkennen, dat *niet gezamenlijk* beteekent,
 „ *niet met meerderen*, en dus slechts één voor
 „ zich eene voordragt mag doen.” Even zoo
 mag, onzes oordeels, niemand, die Nederlandsch
 verstaat, ontkennen, dat *persoonlijk en niet uit*
naam van meerderen hier wil zeggen, dat de wet
 gebiedt, dat eene voordragt door ieder, die iets
 verzoekt, eigenhandig worde onderteekend, en
 verbiedt, dat iemand zich opwerpt, om zich, na-
 mens velen, aantemelden. Dat gezamenlijke pe-
 titien niet zijn verboden, kan men hiervan wel
 een duidelijker bewijs hebben, dan dat men, bij
 het

het overnemen van de geheele helft van Art. 17 der Grondwet van 1798, in volgende Grondwetten, met voordacht deze woorden heeft veranderd?

Hoe onbeduidend de tegenwerping is, door zoo velen aangevoerd: zoude men aan bijzondere personen toestaan, het geen zelfs aan gevestigde lichamen niet veroorloofd is? hebben wij in den loop van ons geschrift reeds gezien. Gedeeltelijk is dezelve ongegrond: gedeeltelijk ligt het onderscheid, tuschen burgers en lichamen gemaakt, in den aard der zake. Even zeer toch als, bij onze Grondwet, Art. 17 van de Grondwet van 1798 wijsfelijk is veranderd, daar men niet aan de ingezetenen het regt heeft gelaten, om zich met voordragten te vervoegen bij *zoodanige magten, waar zij geraden zullen oordeelen*, maar stellig in deze de bevoegdheid vereischt, om in het verzoek te kunnen voorzien, ten einde te zorgen, dat ieder ligchaam, tot een bepaald einde ingesteld, deszelfs werkkring niet overschrijde, en eene heillooze magtverwarring in den Staat te voorkomen; zoo ook heeft men, om dezelfde reden, bevolen, dat gevestigde lichamen slechts over onderwerpen van derzelver bepaalde werkzaamheden schriftelijke verzoeken mogen indienen. De Grondwet heeft in dit Art. deze laatste juist zoo beschouwd, als zij zijn. Aan den eenen kant zijn de werkzaamheden en pligten, die zij te vervullen hebben, veel beperkter, dan die van den ge-

hee-

heelen burger : derhalve zijn hunne regten ten opzichte van het petitioneren tot den kring hunner bemoeijenissen bepaald geworden , om dat zij buiten denzelven gerekend worden niet te bestaan. Aan den anderen kant is hun binnen dien kring dit voorrecht boven de overige burgers of niet erkende lichamen toegestaan , dat zij alleen , uit naam van meerderen , bij de bevoegde magt de belangen mogen voorstaan , welke zij geroepen zijn te behartigen. Als bijzonder perfoon daarenboven heeft ieder lid dezelfde regten als andere ingezetenen.

Hier eindigt de taak , die wij op ons hebben genomen. Offchoon wij weten , dat ieder der Schrijvers het met ons tegen de overigen eens is , en ons derhalven vleijen , dat hij de meeste bewijzen zal goedkeuren , die wij tegen deze hebben bijgebracht , zijn wij echter in het geheel niet verzekerd , dat wij elk hunner van zijne eigene dwalingen zullen hebben overtuigd. Maar wij meenen gronden genoeg te hebben aangevoerd , om den onpartijdigen Lezer te bewegen , zich , in weerwil van al het geen hiertegen aangevoerd is , ten opzichte van Art. 161 , te houden aan de zoo eenvoudige als ware uitlegging , welke de Graaf van Hogendorp aan hetzelfde gegeven heeft. (1). „ Alle ingezetenen , zegt hij , hebben het

(1) Verg. *Bijdragen* enz. t. a. p. bl. 291 en vol.

„ het regt, om verzoeken te doen aan de bevoeg-
 „ de magten. Eenige verzoeken, derhalve, moe-
 „ ten aan den Koning geschieden. Eenige verzoee-
 „ ken mogen ingediend worden bij de Staten-
 „ Generaal. Eenige verzoeken hooren te huis bij
 „ de Staten der provincien of bij de plaatselijke
 „ besturen, enz. enz. Wij zeggen, dat eenige
 „ verzoeken mogen ingebracht worden bij de Sta-
 „ ten - Generaal, omdat het eigenlijke werk van
 „ de Staten - Generaal de wetgeving is, en dat
 „ zij dit werk deelen met den Koning. Elk in-
 „ gezeten, derhalve, die eene wet, of de af-
 „ schaffing eener wet, of verandering in eene wet
 „ begeert, is vrij om het te verzoeken, het zij
 „ aan den Koning, het zij aan de Staten-Generaal.
 „ Wij voegen dit regt bij het stemregt, om dat zij
 „ de naauwste betrekking tot elkander hebben,
 „ alzoo zij beiden voortvloeijen uit de algemeene
 „ ne deelneming aan de nationale belangen (1).”

De

(1) Kan het, na deze verklaring van den President der Commissie tot de herziening der Grondwet van 1814 nog twijfelachtig zijn, dat men de woorden in het rapport der Commissie: „ De wet erkent en regelt, op eene voeg-
 „ zame wijze, het regt van elk ingezeten om zijne be-
 „ langhen in te brengen bij 's Lands Regering, ” geene-
 „ zins tot bijzondere (*individuele*) belangen behoort te be-
 „ palen? Het is even verkeerd met den laatsten Schrijver,
 „ dien wij bestreden hebben, dit te doen, als met den
 „ tweeden de laatst aangehaalde woorden alleen van de
 „ uitvoerende magt te verstaan.

De vrees, om openlijk optetreden ter verdediging van een regt, waarvan een onbetwistbaar en heilloos misbruik is gemaakt, heeft ons geen oogenblik wederhouden. Dit misbruik is niet aan de Grondwet te wijten. Zij heeft op de waardige houding en zelfstandigheid van hen gerekend, die de eere genieten van het Nederlandsche volk te vertegenwoordigen. Laten deze onverbiddelijk alles van de hand wijzen, wat niet geheel en al, in vorm en inhoud, het kenmerk van een *verzoek* draagt: laten al de Leden, hoe oneens ook in al het overige, om strijd de pogingen van die genen tot schande maken, die door oneerbiedige en onbeschaamde vertoogen, oneerbiedige en onbeschaamde beraadslagingen zoeken uittelokken: en alle gevaar voor onstuimige eischen en bedreigingen moet weldra verdwijnen. Dat zij telkens bewijzen, veel meer te hechten aan een bondig verzoek, door één onbekenden naam ondertee-kend, dan aan onbewezene uitspraken en oproe-rige uitboezemingen, waarbij duizende naamteekeningen al het ledige en verachtelijke van den inhoud moeten verheelen of vergoeden. Wanneer deze laatste, bij een bloot besluit, zonder beraadslaging, geregeld ter griffie worden besteld: ten einde hul-de te bewijzen aan de wet, ook dan, wanneer de bedoeling derzelve door de verzoekers ten eenenmale is miskend geworden: zoude men dan nog lang van het goochelspel hooren, dat met dit regt en, wij mogen er bijvoegen, met de Staten-Ge-

Generaal in de twee laatste jaren is gedreven?
 Waar zich wezenlijke lichamen mogten vormen,
 om aan de uitoefening van het petitierigt meer-
 dere klem te geven, en de geheele Gemeente
 dienstbaar te maken aan de misdadige woelingen
 van eenige weinigen: dat men daar de wet in-
 roepte, om de schuldigen te straffen. Maar boven
 alles, mogt men eindelijk het wezen en de bestem-
 ming der Staten-Generaal, in den geest onzer
 Grondwet, leeren inzien en doorgronden! Deze
 kunnen een volk op tweederlei wijze vertegen-
 woordigen; of, door een getrouw afdrukfel te
 zijn van den geheelen toestand der Natie, of door
 alleen derzelver edelste bestanddeelen uittemaken,
 gelouterd van al het onzuivere, dat den gewonen Bur-
 gerstaat aankleeft. In het eerste geval, zijn zij
 niets dan de geheele Maatschappij, op eene klei-
 nere schaal overgebracht, waarvan wel de geringere
 standen, maar niet de driften, partijgeest, zelf-
 zuchtige bedoelingen, onbeduidende verstanden en
 karakters, die den Staat in het groot kenmerken,
 uitgesloten zijn. In dit stelsel worden bij voorkeur
 onmiddellijke keuzen door het volk gevorderd: hoe
 meer afgevaardigden op een bepaald getal zielen,
 hoe volmaakter representatie: geen stand, geen
 bedrijf moet onvertegenwoordigd blijven: alle par-
 tijen, alle begrippen en meeningen, die in gesta-
 dige rusteloosheid in den Staat zich vormen en
 verdwijnen, moeten binnen den kleinen omvang
 eener Vergaderzaal hunne weërgalmen en voor-
 stan-

anders terug vinden. De gekozenen tracht men als ondergeschikt aan de Kiezers te doen voorkomen, als lasthebbers des Souvereinen Volks; en aan elk burger voor iedere stemming, waaraan zij deelnemen, voor alle hunne gedragingen, verantwoordelijk. De openbare meening zoekt men, als de stem van het Volk, boven de Kamers te verheffen. Het Staatsregt van Engeland en Noord-Amerika, de Fransche Charte, de leer der liberale partij, en der meeste *parliamentary reformers*, zoo wel Whigs als Radicalen, berusten alle op dit beginsel.

Niet alzoo de voortreffelijke Grondwet van den Nederlandschen Staat. Een hooger denkbeeld zweefde den ontwerpers derzelve voor den geest, toen zij de trapswijze verkiezingen vaststelden; door verschillende bepalingen de Staten-Generaal onafhankelijk van allen onmiddellijken invloed van buiten zochten te maken: in hen het geheele Nederlandsche Volk zelve aanschouwden. Zij wilden niet, dat men dit Volk, zoo als het is, in de Staten-Generaal, in het klein, terugvinden zou: maar dat deze, als in een' hooger en sfeer, *boven* de Maatschappij, geplaatst, den onzuiveren dampkring niet zouden inademen, die lagere streken befmet. Zij wilden, dat die hooge Vergadering het beeld der Rede in den Staat zoude verzinnelijken, en Wetgevers voor het Volk zouden zijn, gelijk deze het voor den Mensch is. Dit achtbare ligchaam, in den grondwettigen geest zamengesteld, zou on-

toe-

toegankelijk voor lage hartstogten wezen. In plaats van door de openbare meening te worden voortgeftuwd, is het bestemd, om deze te leiden, waar zij onzeker is, en in het blinde rondtast; te befturen, waar zij van het regte spoor afwijkt; te bedwingen, waar zij zich met geweld tegen de stem van Waarheid, Zedelijkheid en Regt verzetten wil. In plaats van het Volk als hunnen Meester te erkennen, zijn de Staten-Generaal, door de schoonste *fictie*, dat Volk-zelve: in plaats van lasthebbers te wezen, (van welke geheel ongrondwettige uitdrukking men niet ophoudt zich in de Kamers te bedienen) zijn zij, die door zeer weinigen worden gekozen, de Wetgevers voor allen. Door dat de tweede Kamer nooit kan worden ontbonden, door de jaarlijkche aftreding van het derde gedeelte der Leden, is alle beroep op het eindoordeel des Volks verworpen. Niet de Kiezers, maar de Staten-Generaal, zijn bij ons de Natie der Grondwet. Het zoude zeer belangrijk zijn, het eigenaardige van ons Staatsregt in dit opzigt nategaan, en naauwkeurig de gewigtige gevolgen te ontwikkelen, welke uit die huldiging van het *optimatisthe* beginsel, in tegenstelling van het *democratische* der Fransche en Engelsche Grondwetten, uit die geheele ondergeschiktheid des Volks aan een hooger beginsel in den Staat, voortvloeijen. Hier kunnen wij alleen betreuren, dat men dit treffelijk onderscheid niet heeft ingezien of willen erkennen. De Engelsche en Fransche begrippen hebben zoo-

da-

danig de overhand bekomen; men is zoo zeer gewoon geraakt, om de stellige Staatsregten dier Landen tot grondslag van eene algemeene theorie der vertegenwoordigende regeringsvormen te leggen, en de volmaaktheid eener Grondwet naar de meerdere of mindere aannadering niet tot dat ideaal, maar tot die herfenschim, afstemmen, dat men tot nu toe ten eenenmale de eigendommelijkheid van ons Staatsregt heeft miskend: en zelfs de bekwaamste mannen zich op een geheel verkeerd standpunt hebben geplaatst, om dezelve regt te kunnen doen wedervaren. Het is ongeloofelijk, hoe veel nadeel dit moedwillig verwaarloozen van hetgeen ons eigen is, en najagen van het vreemde, aan de zedelijke kracht en de ontwikkeling van den burgerzin in ons Volk, aan deszelfs eerbied en liefde voor de Grondwet, heeft geschaad. Het ware te wenschen, dat vooral de gewestelijke Staten aangingen met te toonen, hoe zeer zij doordrongen zijn van de waarheid, dat, tot verwezenlijking van dit doel en dien geest, *wijsheid* en *rustigheid* den Nederlandschen Volksvertegenwoordiger bij uitstek kenmerken moeten: en dat alleen de uitmuntendste uit de uitmuntenden door de Grondwet waardig geoordeeld zijn, om aan hunne verhevene roeping te voldoen. De middelmatigheid, die overal zoo ruim wordt vertegenwoordigd, en die daar niet behoeft te ontbreken, waar de hoogste Vergadering des Lands een getrouw beeld van den geheelen Staat zal zijn, moet met de grootste zorgvuldigheid uit het

het Heiligdom der Nederlandsche Wijsheid worden geweerd: nog meer, welligt, gelukkige aanleg, die niet ontwikkeld is, vlugheid van bevattings en uitdrukking, die, bij gebrek aan grondige kennis en vaste beginselen, in vlugtige bespraaktheid en stoute beoordeeling van de gewigtigste onderwerpen ontaardt: bekwaamheden, in één woord, die te groot zijn, om blindelings geleid te worden, doch veel te gering, om, met het grootste zelfvertrouwen, een eigen oordeel over alles te vellen, en zich steeds op den voorgrond te mogen plaatsen.

Zijn deze denkbeelden droombeelden? Men houde het den liefhebber zijns Vaderlands ten goede, dat hij voor zoo vele vreemde droombeelden, ten minsten iets geheel nationaals in de plaats heeft trachten te stellen. Is de geest der Grondwet inderdaad, zoo als wij vermeenen? Dan bejvere ieder, die hiertoe in staat is, zich, om dien geest, zoo wel in beginselen als gevolgen, te doen uitkomen, en levendig te maken: en worde, met den standvastigsten ijver, elke poging tegengegaan, om geheel ongelijkflachtige begrippen aan het Nederlandsche Staatsregt ten gronde te leggen, en, bij alle gelegenheden, op hetzelfde toetepasfen!

Indien de Nederlandsche Burger tot het bewustzijn geraakte van de eigendommelijkheid des Staatsvorms, waaronder hij leeft, zouden zelfs de gevaren, die de Regering hebben bedreigd, niet te duur zijn gekocht.

The first thing I noticed when I stepped
 out of the car was the cold, crisp air.
 It felt like a fresh blanket after a long
 drive. The sun was just rising, painting
 the sky in soft, golden hues. I took a
 deep breath, savoring the moment. The
 world around me seemed so peaceful, so
 quiet. I had been so busy lately, so
 overwhelmed. But here, in this small town,
 everything felt different. The streets were
 lined with old, charming houses, each
 with its own story. The people I met
 were friendly, welcoming. It was like
 stepping into a warm embrace. I had
 found a place where I could truly relax,
 where I could be myself. It was perfect.

